

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat  
Bulev. Regele Ferdinand 4/22.  
(József főherceg-ut.)

Sürgősnöveim: Közlöny. Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
151.

Megjelenik naponta reggel.

## ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre — — 1080 Lej

Fél évre — — — 540 Lej

Negyed évre — — 270 Lej

Havonta — — — 90 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lej

VASÁRNAP — — — 6 Lej

Bucurestiben 50 banival több.

## A fertálymesterek.

A városi interimár-bizottság visszanezett a multba és előhívott onnan egy intézményt, amelynek előnyeit, vagy hátrányait nemsokára saját bőrünkön lesz szerencénk észlelni. Nem szokásunk kákán csomót keresni és nem is akarunk inkonzekvenciába esni és ép ezért most is azt mondjuk, hogy okólni a mult példái helyes dolog és az is dicséretet érdemel, ha az elmult idők valamilyen berendezését, vagy intézményét felelevenítik, ha abból jó dolog származik. Néha elég egyszerűen átvenni az egészet, néha módosítani kell rajta, de természetesen úgy, hogy a javítás a köz előnyére váljék.

Ugy csinálni azonban a dolgot, amint azt a város vezetősége csinálta: aligha lehet üdvös a város polgárságára. Mert miről is van szó tulajdonképen? Semmi másról, minthogy a városi rendőrség pótlásaképen életbelép Aradon a fertálymesterek intézménye, amelynek fontos hatásköre lesz. Főbbek között a fertálymesterek fogják ellenőrizni a köztisztaságot vendéglőkben, szállodákban, nyilvános helyeken, ők fognak vigyázni, hogy a jármű jó helyen áll-e az utcán, ők fognak általában vigyázni mindenre, amire eddig nem vigyáztak és mindezért a nagy munkáért havi 2600 lej fizetésben fogja őket részesíteni a város. A fertálymesterek a városi agentek sorából kerülnek ki. Hogy városi agentnek lenni milyen rang, arra elég annyit tudni, hogy a városi szolgának jóval nagyobb fizetése és ennél fogva rangja van. Eszerint tehát a jövőben a városi szolgánál is alacsonyabb rangú és képzésű és képességű emberek fogják megállapítani például azt, hogy egyik, vagy másik előkelő aradi vendéglő higiéniai szempontból hagy-e valami kívánni valót maga után. Ha ezt a két dolgot, a havi fizetést és a képzést összevesszük, akkor körülbelül kialakul az a jövő, ami ezzel a fertálymesterei dologgal ránk vár. Helyesebben azokra, akiknek dolguk akad a vitez fertálymesterekkel, akik kardot viselnek majd oldalukon és uniformisban fognak járni. Mert nem kell tulságos éles elme annak kitalálásához, hogy miből, azaz kiből élnek majd meg ezek az emberek. Mert hogy a havi 2600 lejből nem lehet, az tény. Hát akkor miből? Egyszerű. Aból, amit keresni fognak. Amit keresni fognak a különböző szemléken, ahol mindig akadhat elnézni való, ha akarja az ember és ahol ép ennek következtében mindig hullhat egy-egy százaz, ha nagyon higiénikus — mondjuk — a fertálymester. Kár ezért a szép intézményért, mert egész biztos, hogy a korrupció egyik melegágya lesz, már pedig úgy tudjuk, hogy a nemzeti-parasztpárt épen a korrupció letörését tűzte ki egyik sarkalatos programpontjának.

Uj intézményt létesíteni, vagy akár régit életre kelteni csak akkor lehet, ha megvan rá a szükséges pénz. Arra számítani, hogy majd megél az a közönségből: nem valami puritán elgondolás, már pedig havi 2600 lejből nem élhet meg még a fertálymester se. Lehet, hogy szépen gondolták el a városházán ezt a dolgot, de viszont tény, hogy ilyen alapfeltételek mellett nem lehet felújítani ezt az intézményt. De nem is szabad.

## Szétbomlik az angol liberális párt.

W. A. Jowitt, a legkiválóbb jogászok egyike, átlépett a munkáspárthoz és most miniszterjelölt. — Macdonald nem költözik a miniszterelnöki lakásba. — A bukott politikusok memoárokat írnak.

## Kik lesznek az új kormány tagjai?

Londonból jelentik: A kormány névsora valószínűleg csak holnap kerül nyilvánosságra. Egészen bizonyosnak látszó jelöltek a következők: Snowden kincstári kancellár, Clynes belügyminiszter, Henderson külügyminiszter, Graham kereskedelemügyi miniszter és Parnour a titkos tanács elnöke.

Egyébként a hét végén bonyolítják le a választási eredményekre kötött fogadásokat. Hír szerint igen jelentékeny összegek fognak gazdát cserélni. A Daily Herald szerint az egyik gazdag újságmagnás állítólag több ezer fontot nyert a munkáspárti győzelemre kötött fogadásával.

A munkáspárti kormány tagjai közé máris egy igen érdekes személyiséget számítanak, W. A. Jowitt miniszterjelölt személyében. Jowitt képviselőt szabadelvű programmal választották meg, de Jowitt csakhamar elhagyta Lloyd George pártját és Macdonald híve lett. Jowitt egyike a legképzettebb angliai jogászoknak és legkeresettebb londoni ügyvéd.

Lloyd George pártjában egyébként megkezd-

dődött a szétmorzsolódás processzusa és ezt a körülményt a párt lapja, a Daily News nem is tagadja.

A hírek szerint ha György király nem gyógyulna fel a parlament megnyitására, akkor a trónbeszédet a királyné fogja felolvasni, aki a walesi herceg kíséretében jelenik meg az ülésen a lordok házában. Macdonald, amint hírlik, nem költözik be a Downingstreeten lévő miniszterelnöki lakásba és évszázadok óta most először fog megtörténni, hogy a miniszterelnök nem abban a lakásban lakik, melyet II. György király e célra adományozott. Macdonald egészségügyi okokból a londoni villanegyedben fog lakni.

Lord Churchill világkörűl utra megy és megírja nagynövű ösének, Malbrough hercegnek életrajzát, Sir Austin Chamberlain szintén emlékiratok írásával fog foglalkozni.

A konzervatív párt július 2-án nagygyűlést tart Londonban, amelyen elhatározzák, hogy bizalmat szavaznak Baldwinak.

## Őszre kell halasztani a Népszövetségnek a kisebbségi ügy letárgyalását.

Semmit sem ér a hármas bizottság jelentése. Holnap folytatják a vitát. Bethlen István magyar miniszterelnök Primo de Riveránál és a spanyol királynál.

## A kisebbségi kérdés — Briand szerint — a legnehezebb probléma.

Madridból jelentik: A Népszövetség kisebbségi bizottsága ma délelőtt 11 órakor tartott ülést, amelyen a hármas-bizottság jelentését tárgyalták le. Elsőnek Dandurand, Kanada képviselője szólalt fel és kifogásokat emelt a jelentés ellen. Kijelentette, hogy nem ért egyet a bizottság javaslatával és kérte, halasszák el őszre a vitát.

Schubert német delegátus valóságos vádbeszédet mondott a jelentés ellen és kijelentette, hogy a jelentés nem szolgálhat olyan üdvös megbeszélések alapjául, amelyek a tanács egyhangú megegyezésére vezethetnének. Németország a maga részéről semmiesetre sem fogadja el ezt az okmányt, amely semmilyen tekintetben sem veszi számításba a Stresemann dr. által kifejtett felfogást. Schubert arra kérte a tanácsot, hogy szerkesztesse ujabb jelentést.

Briand francia külügyminiszter a maga részéről a vita folytatása mellett szólalt fel, viszont Prokope finn delegátus szintén az elnapolás mellett foglalt állást. Az ülés végül fél 2 órakor végetért azzal, hogy a vitát holnap délelőtt 11 órakor folytatják s akkor Zalesky és Titulescu fognak fejszólalni.

Madridból jelentik: A népszövetségi delegátusok tegnap kimentek a madridi Arénába a bikaviadalt megnézni. A játék után Primo de Rivera több delegátussal tárgyalt.

Madridból jelentik: Bethlen István gróf magyar miniszterelnök ma délelőtt 12 órakor meglátogatta Primo de Riverát spanyol miniszterelnököt. A magyar miniszterelnök délután 4 órakor Alfonso spanyol király előtt jelenik meg kihallgatáson.

Madridból jelentik: A Népszövetség mai tanácsülésén Dandurand kanadai delegátus azt fejtette, hogy a kisebbségi javaslatot csak néhány nap előtt kapta kézhez és így nem volt ideje áttanulmányozni. Kérte, hogy halasszák ennek a tárgyalását őszre. Nem szabad elsielni a dolgot, hanem végérvényesen meg kell oldani a kérdést. Schubert német megbízott hangzott: hogy a Népszövetség főcélja a kisebbségi jogok állandó védelmének elérése. Olyan szabályzatot kell létrehozni, amely lehetővé teszi a Népszövetségnek, hogy állandó értesülést szerezzen a kisebbségek helyzetéről, anélkül, hogy átlépné a kisebbségi szerződések határait, vagy sértené az érdekelt államok szuverenitását. Fenntartja a jogot később kitérni a jelentés részleteire. Briand szerint a kisebbségi kérdés a legnehezebb probléma, amely valaha a Népszövetség elé került, mert tiszteletben kell tartani a kisebbségi jogokat és az államok szuverenitását. Ebben a kérdésben élénk eszmecsere fejlődött ki, amelyben Titulescu, Dandurand, Scialoja, Adatci és Prokope vettek részt. Döntés még nem történt arra vonatkozólag, hogy elhalasztják-e a kisebbségi jelentés tárgyalását.

## Eltűnt a borjúhus az aradi mészárszékekből

**A mészárosok megállapították, hogy ráfizetnek a borjúhúsra és be-  
szüntették annak árúsítását. A környéken nincs maximálva a hus ára  
és a gazdák ott adják el állataikat. A főzöliszt körül is bajok vannak.**

(Arad, június 7.) Az aradi ármaximáló-bizottság legutóbbi ülésén úgy a husnál, mint a lisztnél, új árakat állapított meg. Az új ármaximálásoknak most rendkívül érdekes fejleményei támadtak. A mészárosok hónapokon keresztül harcoltak azért, hogy a maximáló-bizottság engedélyezze a borjúhús árának felemelését. Ezuttal el is érték céljukat és a bizottság kilogrammonként 50 lejben állapította meg a borjúhús árát. Ez azonban — mint ma kiderült — nem elégíti ki az érdekelteket. A mai állatvásáron tapasztaltak nyomán a mészárosok kijelentették, hogy az új árak mellett is 15—20 lej fizetnek rá egy-egy borjúra és így nem érdemes nekik borjúhúst árúsítani. Ezért a

legnagyobb részük elhatározta, hogy egyelőre beszünteti a borjúhús árúsítását.

Már a mai napon csak igen csekély mennyiségben volt borjúhús kapható és előrelátható, hogy a jövőben még kisebb mennyiségben kerül ez a hus forgalomba, miután a mészárosok a súlyos büntetések miatt nem merik túllépni a maximális árakat. A súlyos helyzet oka az, hogy a gazdák igen magasra felverték a borjú árát. A környékebeli községekben ugyanis nem maximálják a borjúhús árát és az ottani mészárosok magasabb árakat fizetnek az állatokért és tetszés szerinti áron adják el a borjúhúst. Így könnyen megtörténhetik az, hogy az aradi közönségnek Ujradra kell járnia, ha borjúhúst akar és ott lényegesen magasabb áron kell azt megvásárolnia.

Purcsa helyzet állott be a lisztárak körül is. Mint az Aradi Közlöny megírta, az ármaximáló bizottság a lisztnél ugyanazt az árat állapította meg a malmokra, nagykereskedőkre és kiskereskedőkre nézve, eltörölve a nagykereskedők részére eddig engedélyezett három százalékos, a kiskereskedőknek pedig tíz százalékos, a különböző illetekért és a csoma-

golásért. A malmosok és lisztkereskedők ezért ma megjelentek az aradi Kereskedelmi és Iparkamaránál, ahol érintkezésbe léptek Pa-curaru Brutus főtitkárral és kérték, intervencionáljon a város vezetőségénél, állítsa vissza a régi helyzetet. Kérelmükben előadták, hogy a jelenlegi helyzet mellett a kiskereskedők kénytelenek ráfizetni a csomagolás árát, amire pedig nem kötelezhetők és kijelentették, hogy amennyiben nem változik meg a helyzet, számolni kell azzal, hogy a főzöliszt kike-

## Két vezértitkár nem fér meg egy városházán

**Olariu István pere Aradváros ellen a titkári hatáskör megosztása miatt. — A közigazgatási bíróság június 13-án hirdeti ki az ítéletet az érdekes ügyben.**

(Temesvár, június 7.) Tegnap délután tárgyalta nagy érdeklődés közepette a temesvári tábla közigazgatási bírósága Olariu István városi titkár perét, amelyet Aradváros vezetősége ellen adott be a városi titkári hatáskör megosztása miatt.

Az ügyet a Periteanu-tanács tárgyalta le. Brudariu Adrian dr. temesvári ügyvéd képviselte Olariut a bíróság előtt és leszögezte, hogy azt a bosztást, amelynek alapján Olariu titkár lett, a tábla nem semmisítette meg, csupán egyes panaszok ügyében döntve, egyes részeket helyezett hatályon kívül. Olariu 25 év óta teljesít közigazgatási szolgálatot, azekört a belügyminisztérium főtitkárja volt és rangja a vezérigazgatói rangnak felelt meg. A közigazgatási törvény értelmében, mint Aradváros legmagasabb rangú tisztviselője, csak ő lehetett a városi titkár. Az ügyvéd előadta, hogy azzai, ha a temesvári tábla elismerte is Stefanut Sabint főjegyző jogát egy szolgálati önközi állásra, még nem mondotta ki azt, hogy máson jogsérelemnek kell

rül a forgalomból s csak nulláslistát fog-  
nak árúsítani.

A kamarai főtitkár meghallgatta a kérelmet, áttanulmányozta a kereskedők által benyújtott memorandumot és kijelentette, hogy hétfőn felkeresi Luta Cornel dr. interimár-bizottsági elnököt és megvilágítja a lisztkereskedők súlyos helyzetét, amelybe a maximáló-bizottság határozata sodorta őket. Különösen súlyosnak látják a lisztkereskedők a helyzetet a gabonárák megszűkülésé folytán. Az elsőrendű élelmiszek körül kialakult helyzetet az aradi vásárlóközönség érdeklődéssel és aggodalommal figyeli, mert erősen fél attól, hogy végeredményben mindenre a fogyasztóközönség fizet rá, mint az már hasonló esetekben többször megtörtént.

esnie. Amennyiben Stefanutnak joga van a városi titkári állásra, meg kell várnia, míg megüresedik. A két városi titkár kérdésében az ügyvéd kijelentette, hogy a közigazgatási törvény szelleme csak egy városi titkárt ismer, elés egész Romániában csak egy városi titkár működik minden városban. Kérte a bíróságot, helyezze hatályon kívül az interimár-bizottság ama határozatát, amellyel Stefanut Sabint városi titkárrá nevezte ki és a titkári hatáskört megosztotta.

Aradváros képviselőjében Nedelcu Miklós dr. városi főügyész szólalt fel és kijelentette, hogy a tábla közigazgatási bírósága, majd a Legfelsőbb Semmítőszék kötelezte a várost arra, hogy Stefanut Sabint titkárrá nevezze ki. Ez nem volt sérelmes Olariura nézve, amennyiben a törvény megengedi, hogy a városok annyi titkárt alkalmazzanak, amennyire szükség van. Ezután a bíróság tanácskozássra vonult vissza, az ítéletkihirdetést azonban június 13-án, déli 12 órára tűzte ki. Városi körökben nagy érdeklődéssel várják a bíróság állásfoglalását.

## Egy kis történelem.

**Budapest román megszállásának történelmi előzményei.**

(A „Magyar Külpolitika“-ból.) A kommunista csapatok északi visszavonulása után Kun Béla erőteljes támadást akart intézni a román megszálló csapatok ellen. Ebből a célból Tokaj és Szolnok környékén nagy kommunista csapatösszevonások történtek. Ugyanezen időben az orosz kommunisták is támadásba mentek át és a Dnyeszter mentén, főként Dabaszar és Grigoropol környékén állandóak voltak a kisebb-nagyobb összeütközések, miáltal a Bessarábiában levő román lovasságot akarták lekötöni. Az akkori román kormány látván a külső veszélyt és tartván attól, hogy a bucaresti-i munkásság nap mint nap megújuló tüntetései forradalomra növik ki magukat, memorandumot intézett a békekonferenciához, amelyben Budapest megszállását javasolta azzal, hogy:

1) Középeurópa békéjét csak úgy lehet biztosítani, ha a magyar kommunista kormányzat helyében nemzeti alapon álló kormányzat jut uralomra;

2) a nemzeti alapon álló kormányt rá kell szorítani a fegyverszüneti feltételek respektálására;

3) főként arra, hogy a békeszerződések feltételeit elfogadja és azokat végre is hajtsa.

A román kormány beadványára a Legfelsőbb Tanács 1919. július 11-én délután 4 órakor Clemenceau elnöklésével ülést tartott, amelyen Pichon, Lansing, Bliss generális, Balfour, Crespi, Netoni, Foch marsall, Weygand generális, Belin generális, Pasics, Vesztics, Kramarz, Misu, Benes és Vaida-Voevod vettek részt. Pichon bejelentette, hogy a katonai szaktanácshoz levelet intézett, véleményét kérve Budapest megszállásának lehetőségéről. A katonai szaktanács jelentése szerint erre a célra 84.000 ember áll rendelkezésre, a következő megosztás szerint: 6 román gyalogsági, 1 román lovassági, 2 francia vegyes, 1 szerb vegyes és 1 cseh vegyes dandár. Clemenceau kikérte Foch marsall véleményét, aki katonai stílusban felelt:

— Azt állítják, hogy 84.000 ember áll rendelkezésre. Milyen nagyok a magyar haderők? A fegyverszünet óta a magyar kormány megnagyobbította hadseregét; 6 divízióját 9-re emelte. A csehek elleni győzelmek folytán a magyar csapatok morálja kitünő. A magyarok úgy térhetnek vissza a fegyverszüneti feltételekhez, ha a 9 divíziót 6-ra csökkentik. A magyar csapatokat csak nagy haderővel lehet legyőzni. A meglévő hadsereg elegendő-e hadműveletekhez? Románia az egyetlen jelentékeny erő. Hiányzik a központi vezetés, anélkül nem kezelhető el a támadás. Végül pedig meg kell állapítani a hadművelet tartalmát. A 84.000 embert élelemmel kell ellátni és esetleg pótlásra is szükség lehet. Mindenekelőtt meg kell teremteni a szomszédos államok között a megegyezést és meg kell szervezni a központi vezérést. Az offenzíva célja a következő kell, hogy legyen:

1) Le kell győzni a magyarokat,  
2) El kell foglalni Budapestet.

Tehát megszálló csapatokra van szükségünk, ami a hadművelet fontosságát kiemeli. Ha sikerül a szomszéd államok között létrehozni a harmóniát, meg kell szervezni a katonai megegyezést is.

Clemenceau megkérdezi Foch marsallt:

— Azt hiszi Ön, hogy 84.000-nél nagyobb számu csapatra van szükségünk?

Foch marsall:

— Tanulmányozni fogom a kérdést, azonban előrebocsátom, hogy a szomszédállamoknak ki kell békülniük.

A fenti párbeszéd után Románia nevében Misu miniszter vette át a szót:

— Románia nevében — mondta Misu — kijelentem, hogy kormányom komolyan értékeli ajánlatát és Foch marsallal egyetértve,

szükségesnek tartja a szomszédállamokkal való kiegyezést.

Szerbia képviselője, Vestich feltételekhez köti a szerb hadsereg közreműködését.

— Hajlandók vagyunk elismerni, — mondta Vestich — hogy a vezetésnek központi kell lenni és bár kormányunk még nem adott semmiféle utasítást, kijelenthetjük, hogy Szerbia mindent meg fog tenni a közös működés érdekében, azonban ezt a közreműködést feltételhez köti, bizonyos oldalról veszélyeztetve vagyunk, kérjük tehát a főt hatalmakat, hogy az offenzíva tartama alatt biztosítsák a többi frontjainkat.

Clemenceau hirtelen feláll és izgatottan válaszol a szerb delegátusnak:

— Ön is láthatja Vestich ur, hogy szükségünk van a precizizásra. Azt kéri tőlünk, hogy hazáját biztosítsuk a bulgárokkal szemben. Ez annyi, mintha az egyik kezével adna, a másikkal pedig visszavenné. Nekem nem az a feladatom, hogy Önöket megvédjem. Románia minden ellenszolgáltatás nélkül ajánlotta fe hadseregét.

Vestich nyugodtan repikázik:

— Nem akarok hasonlatokba bocsájtkozni, azonban számolnunk kell a körülményekkel, melyek ránk nézve mostohák. Hajlandók vagyunk közreműködni, de ugyanakkor biztosítékot kérünk arra nézve, hogy házuk ne égjön le.

A cseh delegátus, Kramarz erősen tiltakozik Budapest megszállásának terve ellen. Szerinte, a cseh kormány belátja, hogy a kommunista mozgalom veszedelmet jelent Középeurópa békéjére nézve s hogy a budapesti állapotokat meg kell szüntetni, viszont azon a véleményen van, hogy az idő egyáltalán nem alkalmas egy offenzívára. A magyarok visszavonultak azokról a területekről, amelyeket a fegyverszüneti feltételek idegen megszállás alá helyeztek, ezzel tehát eleget tettek kötelezettségeiknek.

— Milyen erkölcsi és jogi alapon akarnak

# Megnyílt a bucaresti-i nemzetközi mezőgazdasági kongresszus.

Tizenhét állam küldte el képviselőit a kongresszusra. — Hainisch volt osztrák köztársasági elnök a megnyitáson. A délutáni tanácskozás.

Bucurestiből jelentik: A nemzetközi mezőgazdasági kongresszust ma délelőtt a kamara üléstermében megnyitották. A megnyitáson óriási tömeg volt jelen, élén Miklós királyi herceggel, Buzdugan régenssel, továbbá a kormány tagjaival és számos politikussal. A külföldi nemzetek közül Németország, Bulgária, Finnország, Hollandia, Portugália, Törökország, Jugoszlávia, Lengyelország, Olaszország, Ausztria, Belgium, Franciaország, Csehország, Japán, Egyiptom, Luxemburg és Svájc képviseltették magukat a delegátusok között különösen feltűnést keltett Hainisch volt osztrák köztársasági elnök személye. A megnyitáson jelen volt a teljes diplomáciai kar is. Az első szónok Mihalache földművelésügyi miniszter volt, aki, mint a kongresszus elnöke, üdvözölte a megjelenteket és sok sikert kívánt a kongresszus munkájához.

De Vogue márkai köszönetet mondott a kormány jókivánataiért és rámutatott a mezőgazdaság felé szükséges kooperáció fontosságára. Lessona, az olasz delegáció vezetője, az olasz kormány és nép üdvözlését tolmácsolta. Baels belga földművelésügyi miniszter üdvözölte a román dinasztia, a kormány és a román népet és az agrikulturnagy fontosságáról beszélt.

Camaraescu Joan a román delegáció üdvözlését tolmácsolja. Romániának, mint mezőgazdasági államnak a jövőjéről beszél. Hermes német delegátus sok sikert kíván a román mezőgazdaságnak. Laur svájci kikü-

tehat Magyarország ellen menni? — kérdezte Kramarz. Foch marsall rögtön megadta a választ:

— Ebben a pillanatban kaptam táviratot Pellé tábornoktól 8.-i dátummal, amelyben arról értesít, hogy a nyugalom csak pillanatnyi, azok a francia és szövetséges tisztek, akik a magyarokkal beszéltek, meg vannak győződve, hogy a magyarok el vannak szánva régi határaiknak visszaállítására. A magyar nép bizik a jövőben, mert reméli, hogy az antant leszerel. Egyetlen eszközzel menthetjük meg a békét: ha leszereljük Magyarországot, amint leszereltük Németországot is és ezt csak úgy érhetjük el, hogy katonai akciót indítunk ellenük. Magyarország nemsokára talpra áll és akkor kérdésessé teszi azokat a határozatokat, amelyek felett önök döntenek. Egyezzenek meg és a legrövidebb időn belül cselekedjenek.

Az angol kormány nevében Balfour szól fel. Kijelentette, hogy kormányától még nem kapott utasításokat, azonban előrebocsátja, hogy Anglia nem járulhat hozzá a közös akcióhoz, mert erre nincsenek csapatai.

Olaszország nevében Crespi delegátus elismerte a kérdés európai fontosságát, közölte azonban, hogy kormányától még nem kapott utasításokat. Az ülést azzal zárták be, hogy Foch marsall megbízást kapott a támadási terv kidolgozására. Ennek a megbízásnak alapján táviratot küldött Presan román tábornoknak, akitől a román hadsereg állásáról informálódott. Presan tábornok válaszában közölte, hogy Ferdinánd király hozzájárult a román offenzívához és különböző természetű támogatásokat kért. Nemsokára Románia meg is indította az offenzívát, amelynek eredményeként a román csapatok bevonultak Budapestre. A közölt okmányokból kitűnik, hogy nemcsak a főhatalmak, de Prága és Belgrád is ellenézték Budapest megszállását, csupán Románia kardoskodott mellette, mert akkor úgy bel- mint külpolitikai érdekei ezt követelték.

dött a paraszt lakosság termelő szerepét emeli ki. Fudakovszky lengyel delegátus a mezőgazdaság nemzetközi fontosságára mu-

## Beszélgetés az új aradi pénzügyigazgatóval.

Pop Marcus ma reggel hat órakor inkognitóban megjelent a pénzügyigazgatóságon és ellenőrizte a szolgák és tisztviselők pontosságát. Az új adminisztrátor erdélyi ember, aki már békében pénzügyi tisztviselő volt. — „Nem nyilatkozni, hanem dolgozni jöttem Aradra.”

(Arad, június 7.) Ma reggel hat óra körül egy alacsony, szimpatikus megjelenésű ur lépett be a pénzügyigazgatóság kapuján. Végig ment a folyosón, több ajtón benyitott, de sehhol sem talált senkit. Hiába kereste a szolgákat, kiknek ilyenkor már munkában kellene lenniök, nem volt az egész épületben sehhol egy lélek. A pénzügyigazgatóság korai vendége erre leült egy padra és türelmesen várt. Időnként elővette óráját és fejét csóválgatva nézte, hogy miként közeledik az óramutató a nyolcához, amikor a hivatalos órák kezdődnek. Nyolc óra előtt néhány perccel nagy sietve megérkeztek a szolgák és ügyet sem vetve a padon ülő bajszos urra, hozzáfogtak, hogy gyorsan kiséperjék a hivatalos helyiségeket és mire megérkeznek a tisztviselők, rend legyen. Nyolc óra már elmúlt, a mikor a tisztviselők kezdtek kisebb csoportokban gyülekezni. A korai látogató még várt egy darabig és azután bemutatkozott:

— Pop Marcus vagyok, az újonnan kinevezett pénzügyigazgató — mondotta a személyzet nagy meglepetésére és azonnal kiadta az utasítást, hogy a mai naptól kezdve a legnagyobb rendet és pontosságot követeli meg mindenkitől. Reggel pontosan nyolc órára tartozik minden tisztviselő hivatali helyiségében megjelenni és munkáját megkezdni.

Az új pénzügyigazgató ezután felkereste Nicoleanu Amilcar pénzügyigazgatót, akit Csikszeredára helyeztek át és Caba Gyula pénzügyigazgató helyettesét, kikkel hosszas tárgyalásokat folytatott. Pop Marcus holnap visszautazik Dévára és végleg csak július 1-én költözik Aradra, addig az aradi pénzügyigazgatóság élén Caba Gyula fogja helyettesíteni.

A pénzügyigazgatóságon egyébként már napok óta szakadatlanul folyik a munka. Amikor értesültek az áthelyezésekről, a tisztviselők azonnal hozzáfogtak, hogy minden restanciát feldolgozzanak. Nicoleanu Amilcar a távozó pénzügyigazgató ma végleg átadta hivatalát és holnap utazik új állomáshelyére. BaLEANU helyettes felügyelő, kit Cernautiba helyeztek át, már el is utazott, a többi áthelyezett tisztviselők pedig a közeli napokban szintén elfoglalják új állomáshelyüket.

Délelőtt többször megkísértem, hogy az új pénzügyigazgatóval beszéljek, de kísérteim eredménytelenek maradtak, mert a jól párnázott ajtók mögött hosszas tárgyalások folytak. Délután újra megkísértem és benyitottam a pénzügyigazgató hivatali szobájába, ahol azonban az új adminisztrátor helyett a régi igazgatót találtam. Ingujjra vetkőzve állott az íróasztal mellett, könyveket, füzeteket rendezett és amikor egy csomagra való együtt volt, spárgával összekötözte. A nagy munkában alig vett észre.

— Igen, csomagolok — mondotta kérdésre — és holnap utazom Csikszeredára. Onnan még visszajövök és csak azután kezdem meg a költözködést.

— Milyen érzésekkel távozik Aradról, — kérdeztem — ahol három esztendő telt az adminisztrátor ur?

Egy kézlegyintés volt a válasz, de abban benne volt minden. Könnyű volt leolvasni arcáról, hogy meglepte és ekeserítette távozás. Nem szívesen válik meg Aradtól.

Pop Marcust az új pénzügyigazgatót a

tat rá, majd De Vogue a megnyitó ülést félkettőkor berekesztette.

A kongresszus tanácskozásai délután 4 órakor folytatódtak és ekkor már szakkérdések kerültek sorra. Elsőnek De Vogue szólalt fel és a nemzetközi szervezkedésről beszélt. Beszédébe többször beleszólt Legras, a Figaro gazdaságpolitikai szerkesztője, valamint Mihalache is. Az ülést negyed nyolckor zárták be és holnap 10 órakor folytatják. Vasárnap kerül a sor a határozati javaslatra, létfőn véget is ér a kongresszus és utána megkezdődnek az országos kirándulások.

pénztárban találtam meg. Itt is az átvételről tárgyalt. Mindent pontosan, alaposan megbeszélte és egész viselkedése elárulja, hogy régi tisztviselő, aki mögött évtizedes munkás múlt áll. Ma érkezett meg, de hire már napokkal ezelőtt megelőzte. Dévaiak mesélték, hogy mintaképe a pártatlan, szakképzett és igazságos tisztviselőnek. Igazi szakember, aki már békeidőben pénzügyi tisztviselő volt. Bemutattam neki és amikor megtudta jövetelem célját, szerényen szabadkozni igyekezett.

— Igazán nagyon szépen köszönöm, hogy reám gondoltak és a sajtó már az első napom megtisztelt látogatásával, — mondotta — de nagyon kérem előre, ne írjanak rólam semmit. Majd ha figyelemmel kísérték és megismerték működésemet, akkor ráérnek az urak véleményt mondani.

— Talán programjáról mondjon valamit adminisztrátor ur — tettem fel a kérdést.

— Nem akarok programot adni — válaszolta. — Dolgozni jöttem ide és nem nyilatkozni. Három szempontot tartok mindig szem előtt: igazság, méltányosság és becsület. Az adózó polgárságtól jóakaratot várok, járuljon mindenki tehetsége szerint a közterhekhez, a tisztviselőktől pedig elvárom, hogy a feleket pontosan és lelkiismeretesen szolgálják ki és mindenben teljesítsék kötelességeiket.

A beszélgetés folyamán elmondotta az új pénzügyigazgató, hogy már régi pénzügyi tisztviselő, aki a békeévekben is ebben a részortban dolgozott. Sopronban, Hátszegen, Battonyán és Fehértemplomon működött húzamosabb ideig.

— Aradot jól ismerem, — jelentette ki — 1916-ban a menekülés idején a hátszegi adóhivattal jöttem ide és akkor húzamosabb ideig tartózkodtam ebben a kellemes városban.

Pop Marcus adminisztrátor végül közölte, hogy hivatalát véglegesen csak július elsején veszi át, mert addig Déván a beteg pénzügyigazgatót kell helyettesítenie.

Reméljük, hogy azok az emberek, amiket az új pénzügyigazgató nyilatkozatában hangzatos, nemcsak hangzatos szövegek lesznek, hanem azokat meg is fogja valósítani és ebben az esetben munkásságát Aradváros közönsége támogatni fogja. Az minden esetre öröndetes tény, hogy a pénzügyigazgatóság élére egy olyan régi, szakképzett tisztviselő került, aki ismeri az itt élő kisebbségek nyelvét és így velük anyanyelvükön tud érintkezni. (f. gy.)

## Rejtélyes öngyilkosság Bucurestiben.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése. Az új folyamán megdőböntő öngyilkosság történt a fővárosban: Schlésinger Jakab, a Banca Commerciala igazgatója eddig ki nem derített okból szíven lőtte magát és meghalt.

Az igazgató tegnap délután még normális hangulatban folytatott tárgyalásokat vezérigazgatójával. Ma délelőtt azután feltűnt, hogy a pontos tisztviselő még 11 órakor sincs benn hivatalában és nem is üzent, hogy beteg lenne. A bankból hazaküldtek lakására, de a csengetésre senki sem nyitott ajtót. Erre már gyanút fogtak és rendőri bizottsággal feltörték a lakása ajtaját. Az újon felöltözve átlőtt szívevel találták meg Schlésinger Jakabot holtan. Tettenek oka ismeretlen.

## Egyre súlyosabb mérveket ölt Krausz Simon élet-halál harca

Allítólag megtették az első feljelentést Krausz Simon ellen. — A magyar pénzügyminiszter állásfoglalása következtében csődöt mondott a budapesti bankok szanálási kísérlete. — Ellenőrizhetetlen hírek terjedtek el Budapesten Krausz Simon mozgási szabadságának korlátozásáról. — Hova tűnt el az Egisz harmincezer részvénye?

### Krausz Simon lemondott az Ofa igazgatósági tagságáról

Budapestről jelentik: Két hónappal ezelőtt fakadt fel a magyar közgazdasági élet testén az a kelevény, amelyet Krausz Simon-ügyként ismer az egész európai pénzpiac. A pénzügyi szakorvosok egész serege szorgoskodik két hónap óta e rosszindulatú kelevény eltávolításán, azonban nem sok eredménnyel, úgy, hogy egyre többen vannak, akik a radikális beavatkozást sürgetik.

Május 23-án foglalkozott Krausz Simon ügyeivel a budapesti bankvezérek értekezlete és mint annakidején megirtuk, a bankvezérek elvben hajlandóknak nyilatkoztak pénzt folyósítani Krausz Simon ügyeinek likvidálására, azzal a feltétellel, hogy a pénzügyi kormány a szanálást közérdeknek nyilvánítja. Ez az elgondolás azonban megbukott Wakerle pénzügyminiszter elhatározásán, aki a legmervőbbben elutasított magától minden ebbe az ügybe való beavatkozást.

Miután így a közérdekre való hivatkozás lehetőségének minden kilátása elveszett, a bankvezérek közül Weisz Fülöp, Fleissig Sándor és Eber Antal újabb tárgyalásokat kezdtek, hogy most már a közérdekre való hivatkozás kikapcsolásával próbálják a bankokat áldozatra bírni. Ezek a tárgyalások még folyamatban vannak, de nem sok reménnyel kecsegtetnek, mert a bankvezérek egy része, így elsősorban Pap Géza báró, Horváth Lipót és Koós Zoltán nem hajlandók részvényeseikkel szemben az ilyen áldozattal járó felelősséget vállalni.

A helyzet tehát reménytelennek látszik és azt még súlyosabbá teszi, hogy most már nemcsak az ügyfelek türelme fogyott el, hanem egyes sajtóorgániumok is hatósági vizsgálatot sürgetnek.

Közgazdasági körökben ugyanis nagy szenzációt keltett az Egisz (Egyesített Gyógyfürdő és Szálló) R.-T.) közgyűlése, amelyen az elnöklő Birczy István dr. bejelentette, hogy a Krausz Simon Bankház R.-T. ismeretes fizetési nehézségei az Egiszt is súlyosan érintették, mert a vállalat folyószámláinak és betéteinek egyrészét 1925. óta a nevezett bankháznál tartotta. Bejelentette ezután, hogy

az Egisznak tulajdonában volt 30.000 darab Balatonfüredi Gyógyfürdő és Forrásvíz részvényt, melyeket a vállalat Krausz Simon bankjánál letétbe tett, az igazgatóság utáta és beleegyezése nélkül elzálogosították és emiatt a vállalatot súlyos kár érte.

Dr. Rosenfeld Sándor a kisérvényesek nevében kérdést intézett az igazgatókhoz, hogy kinek a tudtával történtek ezek a tranzakciók és elzálogosítások. Feltette a kérdést, hogy a mérlegben szereplő alvállalati részvények és egyéb értékpapírok, melyek 1.818.402 pengőben vannak feltüntetve, tehát azt lehet mondani, hogy ez a részvénytársaság törzsvagyona, szintén nem léteznek? Ez is a Krausz bankháznál van? Ott vannak-e jelenleg is?

— Az elnök — folytatta tovább — ismertette a jelentésben azt, hogy a Balaton Gyógyfürdő Részvénytársaság részvényei a Krausz bankháznál voltak, sőt amint hallottuk, el vannak másutt zálogosítva.

Hogyan történt ez a továbbzálogosítás, az igazgatóság tudtával, hozzájárulásával-e, milyen tevékenységet fejtett ki az igazgatóság, vagy van-e tudomása, hogy miképp kerültek ezek a letétkép adott részvények a Krausz Simon bankház letétjéből máshova.

Végül azt kérdezte dr. Rosenfeld, hogy tulajdonképpen milyen összeggel vannak megterhelve, hol fekszenek jelenleg lombardozva ezek a részvények és mi a lehetősége annak, hogy ezek a részvények a részvénytársaság tulajdonába visszakerüljenek. Az egyik lap e felelős helyről elhangzott kijelentések alapján

a visszaélések tisztázására vizsgálatot sürget és a bünyösök kikutatását szorgalmazza.

Többek közt az a hír is elterjedt, hogy Krausz Simon ellen már megtették az első feljelentést.

Hír szerint a feljelentést Mahler Lénárt volt részvénytársasági igazgató tette meg. Mahler összeköttetésbe lépett Krausz Simonnal, akinek bankjában nagyobb értékű részvényt helyezett el, amelyeknek az értéke meghaladja az egynegyed millió pengőt. Ezt követeli most vissza Mahler, akinek megbízásából dr. Wilhelm Károly ügyvéd tárgyal, de Krausz Simonhoz közelálló forrásból származó információk szerint ezek a tárgyalások barátságos mederben folynak és feljelentésről nincs szó.

Ugyancsak cáfolja és rosszakaratu plety-

## Fegyveres fertálymesterek örködnék a városrendészet fölött.

Tizenegy városi agentet biztak meg fontos hatáskörrel. — Elkészült a fertálymesterekről szóló szabályrendelet. — Ezermestereknek kell lenni, hogy 2600 lej havi fizetést kapjanak az agentek.

(Arad, június 7.) Fontos szabályrendelet tárgyalta és hagyott jóvá az aradi városi interimár-bizottság. Az Aradi Közlöny beszámolt arról, hogy a városi rendőrség helyettesítésére Aradon fertálymesteri állásokat létesítenek. A fertálymesteri állások létesítéséről szóló szabályrendeletet ma tárgyalta le. Eszerint a várost tizenegy kerületre osztják s mindegyik élére fertálymester kerül. Ezek a közigazgatási ügyosztály hatásköre alá fognak tartozni, míg közvetlen felettségük a város által kinevezendő főellenőr lesz. A fertálymestereknek ismerniük kell minden fontosabb eseményt, vagy változást, amely kerületükben történik, ellenőrzést kell gyakorolniuk a közegészségügyre, köztisztaságra, a heti- és napi piacon történő eseményekre, arra, hogy a közlekedési eszközök a részükre kijelölt helyeken állanak-e, hogy az állati döngöket a legrövidebb időn belül elszállítsák az uccáról, hogy az uccák tiszták legyenek, hogy a kávéházak, szállodák, vendéglők és kocsimák betartsák a számukra megállapított árakat és tisztasági rendszabályokat. Hatáskörük alá tartozik még annak megállapítása, hogy a kerületükben működő ipari üzemek megfelelő engedéllyel tártanak, vigyáznak arra, hogy az uccákon elhelyezett köztárgyat ne rongálják és ne tulajdonítsák el és végül kikézbessik a hivatalos iratokat, tűz esetén pedig ügyelnek arra, hogy a tűzoltóságot nyomban értesítsék. A fertálymesterek mindennap 12 és 1 óra között kötelesek a városházán megjelenni, ahol jelentést tesznek különböző tapasztalataikról és átveszik az esetleges utasításokat. Szükség esetén az egyenruhába öltözött fertálymestereket fel is fegyverzik.

Az új állásokra nem neveznek ki tisztviselőket, hanem jelenleg a városházán működő „agent”-ekből állítanak tizenegy embert a kerületek élére. Három havi működés után vizs-

### Vizsgai jutalom könyvek (magyar és német) új és régi KERPELNEL.

kának minősíti Krausz Simon környezete azokat az egyre határozottabb formában szállogó híreket, amelyek Krausz Simon mozgási szabadságának korlátozásáról terjedtek el és melyek arról is tudni vélnek, hogy Krausz Simon egészségét anyagi összeomlása és az azt követő események megrendítették volna. A Krausz Simonhoz közelálló az állítják, hogy Krausz Simon bámulatos lelkierevel uralkodik idegein, személyesen tárgyal egyes ügyfeleivel, főleg azonban ügyvédekkel, akik között eddig Budapest leghíresebb kereskedelmi jogásza szerepelnek. Legújabbán dr. Dési Géza országgyűlési képviselő, a legkiválóbb magyar büntetőjogászok egyike állt az ügyvédek élére Krausz Simon-ot harcolni.

Krausz Simon, amióta bankháza válságba került, a különböző részvénytársaságoknál viselt igazgatósági tagságairól lemondott. Így most került nyilvánosságra, hogy az Ofa most megtartott igazgatósági ülésén bejelentették, és tudomásul vették, hogy Krausz Simon enél a vállalatnál is lemondott igazgatósági tagságáról.

gát kell tenniük annak bizonyításul, hogy ismerik köteleességüket. Az új fertálymesterek ugyanazt a fizetést élvezik, mint a városi agentek, tehát összesen havi 2600 lejt. Az interimár-bizottság elfogadta a szabályrendeletet és a közeli napokban már megtörténnek a kinevezések. Lutai Cornel dr. interimár-bizottsági elnök holnap reggel nyolc órára egybehívta az összes városi agenteket, akiknek a polgármesteri hivatalban kell jelentkezniük. Ez alkalommal ismerteti Lutai dr. a fertálymesteri állások létesítéséről szóló városi határozatot és közli, hogy ezeknek nincsen előre meghatározott hivatali órájuk, hanem permanens szolgálatot végeznek. A holt napi szemle alkalmával állapítja meg Lutai dr. azt is, kiket jelöl ki az egyes kerületek élére, hogy ott minden tekintetben a város érdekeit képviseljék.

## Irodalom és művészet

\* Az aradi művészek közös kiállításukat június 8-án és 9-én újból kinyitják a Cosbuc és Xenopol szobrok leleplezése alkalmából.

## Újabb öt autobuszkoncesszió-kérvény.

Elkészült két új autobus, amely június 15-én forgalomba kerül.

(Arad, június 7.) Néhány nappal ezelőtt öt kérvény érkezett az aradi városházára, amelyekben aradi vállalkozók autobuszkoncessziót kértek. Lugojan István a curtici-utól a református templomig, Dragan Vince a felsőtemetőtől a vári hidig, Szokola Mihály a vásártértől az Eminescu (Deák Ferenc-ucca) g. Novák István az ujaradi híd-től az Avram Iancu (Szabadság)-térig kért koncessziót. Az ötödik kérvény a közben elhunyt dr. Hortoran Victoriného, aki a vasutól a Consistorului (Batthyány)-uccán keresztül az Avram Iancu (Szabadság)-térig kért koncessziót. Az uriaszony elhalálózása folytán ez természetesen tárgya anná vált. Az interimár-bizottság legközelebbi ülésén dönt a kérvények felett.

Itt írjuk meg, hogy az Ablonczy-cég értesítette a város vezetőségét, hogy a nála megrendelt két autobus a jövő hétre elkészül és június 15-től a város a kért kocsit arra a vonalon állítja be, amelyen mostanáig Ádám György, valamint Fejer Lajos autbuszai jártak.

## Balatonföldvár,

a Balaton legszebb és legkulturáltabb firdőhelye. 1,50 km. hosszú kiépített part-területe, mólója, parkjai, árnyas ligetei a legkellemebb szállóhelyek. Budapestről 2 1/2 óra vasúttávolságra.

Kupavézér, Zilnyi, Bendeguz és Garabonciás szállodák teljes kényelemmel berendezve, Kausch pensió, minden szobában vízvezetékkel a legkellemebb családi otthon.

Lidőszertem kiépített strandfürdő berendezett kabinokkal.

Vízisportok, tennisz, golfpálya. Étterem, kávéház, cukrászda, ócsinó.

Mérsékelt árak.

Szobaléjgyűjtés budapesti irodánkban: IV. K. plony-u. 9. — Aut. 860-64.

# Megdöböntő eredménnyel járt az erkölcsrendészeti razzia Aradon

A rácvárosi lélekkufároknál. — Hogyan zsarolják ki a mulatók szerencsétlen alkalmazottait? — Pillanatsfelvételek a nagy razziaról.

(Arad, június 7.) Ujságíróembernek rendszerint kitűnő anyag a rendőrségi razzia. Különösen az erkölcsrendészeti.

A külváros, a perifériákra húzódó éjszakai Arad képe legelősebben a razziák alkalmával tűnik elő, sőt természetesen ez a kép akkor igazán jól exponált, ha minél homályosabb figurák, minél bonyolultabb históriák, minél nyomortanyaiabb élettragédiák elevenednek meg benne.

Talán bünygyi razzián nem is kerülhetnek olyan színek az újságírói palettára, mint ilyenkor, az erkölcsrendészeti, amikor borgözös kiskorcsmák ivó mélyedéseinek, vakolathullásos garni-szobák fülledt levegőjű szobáinak, piros lámpás mulatóhelyek kétlakiságának minden rejtettsége előbukkan az éjszakából.

Aradon széleskörű erkölcsrendészeti razzia már régen nem volt és épen ezért a tegnap éjjelit nagyarányu keretek között tartották meg. Maga dr. Moga Romulus rendőrprefektus vezette és résztvett benne Giurgiu Romulus rendőrigazgató, Iancu Traian igazgató, a bünygyi osztály főnöke, Valeanu komisár, az erkölcsrendészeti ügyosztály főnöke, Versigan szubkomisár, a IV. kerületi rendőrség vezetője, Mihailovits Mihos bünygyosztályi titkár is.

Este kilenc órakor kezdtek — hajnalban végeztek. És most menjünk végig a vasutói a rácfertályig egy erkölcsrendészeti razzia vonatvezetésén.

Az egyik kis, a jámbor vidéket közvetlenül lestoppoló vasúti szállóiban volt

az első stáció.

Üres a szobák kétharmada. A másik egyharmadból azonban nyomban elővirít a prostitúció. Valahol hátul az udvar szögletében egy marosvásárhelyi fiatal leány luzódik meg. Öltözködött. Munkába akart menni. Csomó Irmanak hívják. Azt mondta védekezésül, hogy nővérét látogatja Aradon. A nővér — szerinte — a Perényi-uccában lakik. A szám megkérdezésénél azt felelte: „Negyven...” Egyetlen hába az volt, hogy talán huszonöt a legmagasabb számolás az uccában. Természetesen az őrszobára került. De ez például átlag eset. Jobb fogás már az a cigányasszony, akinek történetesen a cipőjét kellett huznia a belépésnél, hogy a bizottsági ne lássa tisztán az arcát, de Iancu mégis a kendője mögé nézett és máris az őrszobára vitték az asszonyt. Régi körözött zsebvirág: Fejér Katica.

Egy beljebb eső szálloda egyik szobájában zongora áll. A tulajdonos azt mondja, az övé. Nappal talán a kislánya gyakorol, éjjel a nehéz Grieg helyett, szepare-muzsika szól rajta. Kis korcsmában a vendég mellett ül a cselédeleány. Ahogy belép a bizottság, a tulajdonos int a szemével és halkán mormolja:

— Róza, menjen ki...

Érzi, hogy nem szabad, de Moga prefektus előtt váltig erősítgeti:

— Nekem segít...

Másutt a záróra körül hamiskás a helyzet. A korcsmának 12 órakor zárnia kell. Az öreg korcsmáros vigyázatlan elszólja magát:

— Kettőkor zárunk...

A feleségének azonban már helyén az esze:

— Ne haragd el a „tizen“-t, igen prefektus ur, tizenkettőkor zárunk...

A Rácváros.

Kis színek itt-ott. De a fő: Arad specialitása, ahol, mint a cow-boy a prairin, úgy nő és izmosodik fogháztöltelék a híres rácváros; sipista, bicskás és szinte kinyomozhatatlan csirkefogó. Egy Boczkó-uccai kis korcsmában köt ki először a rendőrség. A sötétben kártyáznak, hárfá hangra játszák a durákot, a mely nyomban ötszázás tétü huszonegyes lesz, ha a bizottság kiteszi a lábát. Vilinél a konyha mögötti cselédszobában, mosogatógözs kis fülkében ijedt a mozgolódás a rendőri kopogtatásra. Zúzott borzas konyharobotos nyitja ki az ajtót hasadék erejéig. A detektívek föltárják. Persze nem volt egyedül. A legény, anyaszült meztelen és ezzel védekezik:

— Hozzá tartozó vagyok...

Csak hogy ez a hozzátartozóság egy kicsit nem tegális. Sipolás. Rendőr Fülkésítés. Orvosi vizit. Tolonház, vagy kórház. Itt kórház.

Végünk a korcsmákkal. Tovább a mulatókba. Utközben a prefektus erélyesen bírálja az eddig látottakat:

— Egyik-másik helyen hallatlan az állapot. Megvonom tőlük az engedélyt...

A mulatókban

a lányok nem riadtak meg. Azonnal fölmentek szobáikba és elöktörzsták az elszámolási

könyvecskéket. Dr. Moga személyesen mindegyiket felülvizsgálta és kikérdezte őket. Megdöböntő adatok gyűltek össze. Sőt minél előkelőbb mulatóba értünk.

annál felháborítóbban domborodik ki a mulatók tulajdonosainak embervásári könyörtelensége.

A pusztá tények és számok: egy üzleti lány 3000 lejt forgalmazott, a heti elszámolásnál 300 lejt kapott. Pedig a jövedelem fele őt illeti, az összeg felén felül összeg azonban szintén a tulajdonoshoz vándorolt. Adósság fejében. A lány soha nem kábolhat ki belőle, nem szabadulhat a testkufártól, mert nem vásárolhat semmit künn a városban, köteles mindent a gazdától beszerezni és a gazda árát ilyenek: kuksszappan negyven lej, doboz puder hetven lej. És a beszerzési ár: kuksszappan nyolc-tíz lej, doboz puder tizenöt-husz lej.

A seliyemruhát is a tulaj mérli, a varrást is, de épugy a harisnyát, a cipőt is az ő divat, pipere, cipő és krájerkereskedésében lehet beszerezni. Egyedül a mozi, meg a színházat nem tudta monopolizálni.

Dr. Moga a megdöböntő vizsgálat után beszédet intéz a leányokhoz:

— Mindenki szabadon emehet, ha akar.

A tulajdonosnak egyik sem tartozik...

A lányok titkon hátkodnak és mintha lidérc alól szabadultak volna, elcsittitják a gondolatot, hogy a tulajdonos majd rajtuk tölti ki bosszuját. És ma reggel Valeanu komisár idézésére tizenhatszáz elszármazott üzleti lány mondotta bátor hangon jegyzőkönyvbe valómasát:

— A gazda minden pénzünket elszedte, hogy ne vihessünk el a „házból“ egy vasat se.

A mulatók tulajdonosai ellen megindult az eljárás.

Súlyosan megbírságozzák őket. Lehet, hogy meg is vonják tőlük a „koncesszió“-t.

S. p.

## Nem sikerült a német belső kölcsön.

500 millió márka helyett csak 200 milliót jegyeztek le.

Berlinből jelentik: A német birodalmi kölcsön jegyzési határideje holnap véget ér. A jegyzési határidő meghosszabbítására gondolni sem lehet, nohamár világos, hogy a kölcsön kudarcra jár.

Az eredetileg 500 millió márkára tervezett kölcsönből csak 300 milliót mertek jegyezésre bocsátani, de még ezt az összeget sem sikerült leje-

gyeztetni.

Megbízható becslések szerint körülbelül 200 millió márkát jegyeztek le, úgy hogy a jegyzési hiány az eredetileg tervezett összeggel összehasonlítva, mintegy 300 millió márka. A helyzet pesszimistikus megítélését csak az az egy körülmény enyhíti, hogy időközben valamennyire javultak a pénzügyi viszonyok.

Telefon 70.

ERZSEBET SLAGERMOZGO

Telefon 70.

Ma d. u. 3, 5, 7 és 10 órakor

Matiné — 10, 15 és 20 lejes helyárrakkal

„ALRAUNE“, Hans Heinz Ewers regénye

Brigitte Helm,  
Petrovich Szvetiszláv  
és Paul Wegener-rel.

Holnap, vasárnap BEBE DANIELS a női közkívánatra ismét DOUGLAS FAIRBANKS-ai „OSTOROS ASSZONY“

## Csak a napidíjas állásokat szüntetik be.

Megszűnnek a színekurák és a protekciósok illetményei, de a tisztviselők fizetését nem szállítják le. — Egy bucaresti-i lap cáfolata. — Tisztviselőelbocsátás a kultuszminisztériumban.

Bucurestiből jelentik: A Lupta megcáfolja a tisztviselők fizetésének megszüntetésére vonatkozó híreket és kijelenti, hogy csupán a napidíjas állásokat fogják megszüntetni, továbbá a színekurákat és a volt kormányok protekciós embereinek illetményeit fogják felhasználni a költségvetés redukálására.

## Kicserélték a lateráni szerződés okiratait

Rómából jelentik: Fényes külsőségek között folyt le Rómában a lateráni szerződés okiratainak kicserélése. Az ünnepi aktus Gasparri bíboros-államtitkár termében történt. Mussolini miniszteri diszcrepanciában jelent meg, Mazzoni miniszter kíséretében.

A szerződések kicserélése után átadták Gasparriknak azt a 750 millió líróról szóló csekkeket és egy millió lírás kötvényt, amelyek a szerződés érvényesítését képezték. A pápa Mu-

A kultuszminiszter tegnap elbocsájtott 43 tisztviselőt és elhatározta, hogy beszünteti a tulajdijakat, valamint az egyes magas állású tisztviselők által felszámított reprezentációs költségeket. Még magának a miniszternek ilyen jellegű kiadásait is törölni fogják a költségvetésből.

solini utján áldását küldte a királyi családnak, ami 59 esztendő óta most először történt meg.

## Ujabb antiszemita tüntetések Lembergben.

Varsóból jelentik: Lembergben megismétlődtek a nacionalista diákok antiszemita tüntetései. A tüntetők a piactéren, valamint több utcában bevették a zsidó boltok és lakások ablakait, lerombolták a házakhoz csatolt kávéházat.

## NAPRALÓ ÉS FÜRDŐZŐ

ELŐFIZETŐINKNEK,

valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megtérítése ellenében bárhová utána küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak naponként pontos feladásáról gondoskodik

# H I R E K.

## Rybár folyton tagad.

A kassai cigányper mai főtárgyalása.

Kassáról jelentik: A cigányper mai tárgyalásán a Rusznyák-gyilkosság ügyében Rybár Pált hallgatták ki, aki minden vádat tagad. A szembesítések is eredménytelenek maradtak. Az elnök ezután felolvasta a szepszi helyszíni szemle jegyzőkönyvét, amelyből kiderült hogy a vádlottak részletesen elmondták a gyilkosság történetét, megmutatták a bűnt színhelyét. Az elnök felolvasta Filke írásbeli beadványát, amelyben bevallja, hogy Rybár valamennyi gyilkosságban részt vett.

— Elhalasztották Ferdinánd király szászvárosi szobrának leleplezését. Bucurestiből jelentik: Ferdinánd király szászvárosi szobrának leleplezését október elsejére halasztották.

— Julius 15-ig tart a parlament ülészaka. Bucurestiből jelentik: A kormány végleg elhatározta, hogy a parlament ülészakát július 15-ig meghosszabbítja.

— MANIU ANYJÁNAK ÁLLAPOTA SULLYOSBODOTT. Kolozsvárról jelentik: Maniu Gyula édesanyjának állapota aggasztóra fordult, úgy hogy minden pillanatban katasztrófától lehet tartani.

— Caius Brediceanu — vatikáni követ. Bucurestiből jelentik: A kormány megadta az agreement-t Caius Brediceanu vatikáni követé felé való kinevezéséhez. Brediceanu a jövő hét folyamán Rómába utazik.

— A Magyar Párt elnöki értekezlete. Clujról jelentik: A Magyar Párt elnöki tanácsa ma délután tizenegy órakor értekezletet tartott gróf Bethlen György pártelnök elnöke alatt. Az értekezleten az elnök tanács valamennyi tagja megjelent Ferenczy Géza, Thury Béla és Gabányi Imre kivételével, akik kimentették magukat távolmaradásukért. Az értekezlet megnyitása után Inczédy-Jocksmann Ödön ügyvezető-elnök felolvasta évi jelentését, majd az általános politikai helyzet megvitatására került sor. Ezután az intéző-bizottság elé terjesztendő javaslatokat állapították meg. Az elnöki tanács délután a parlamenti csoport bevonásával együttes ülést tartott. Az értekezlet zártkörű és annak lefolyásáról holnap délután ad ki a pártvezetőség tájékoztató kommunikét a sajtó számára.

Kávéházakban, vendéglőkben, kérjenek:

## Lippafüredi Apollo ásványvizet

kapható Apponyinál és minden jobb fűszer- és csemege-kereskedésben.

— Bolgár-román tárgyalások. Bucurestiből jelentik: A román-bolgár tárgyalásokat a függő kérdések végleges elintézése céljából rövidesen újból felveszik. A tárgyalásokat valószínűleg Bucurestiben folytatják.

— HOGYAN DRÁGIT A POSTA? Bucurestiből jelentik: A közlekedésügyi minisztérium tanácsadó bizottsága legutóbbi ülésén megvitatja a postavezérgazgatóság által javasolt tarifaemelés ügyét. Samoil igazgató előterjesztette a telefondíjak emelésére vonatkozó javaslatát. Ez a javaslat négy kategóriába osztja a telefonelőfizetőket. A bankok előfizetési díja 16.000 lej. Kluboké, amelyekben kártyajáték folyik 40.000 lej. Mellékállomások felszerelési díját leszállították 15-ről 10 százalékra. Telefonállomás átszerelése más helyre 2000 lej, az eddigi 3000 lej helyett. Telefonbeszélgetések díja: százkilométerig 60 lej, minden további száz kilométer még 20 lej. A díj maximuma 120 lej. A táviratok díja változatlan marad.

— Nagyszabású vasút lopások ügyében nyomoz a rendőrség. Néhány nap óta nagyszabású ügyben nyomoz a rendőrség. Ismételt vasuti fosztogatásról van szó és ezúttal a fővárosban történtek nagyszabású lopások, amelyekben magasabb rangú tisztviselők is résztvettek. Az ügyben eddig 40 kihallgatás történt és a közeli napokban rendkívül érdekes fejlemények várhatók.

## Egy egyszerű eljárás az illatosan könnyű nyári ruhák mosásának a LUX által.

A mai csinos és drága női fehérneműk, melyeket minden nő a legszívesebben hord, csak a LUX használata által lesznek mindig tiszták és újak. A közönséges szappannal való dörzsölés teljesen felesleges, mert a drága fehérneműket tönkreteszti. Mártozgasd a lehetőleg könnyű és értékes mosnivalókat egy tál habzó Luxoldatba, fehér és finom kezesekkel úgy mossál, hogy nyomkodd a szövetet többször a habon keresztül. — Mindennemű dörzsölés tilos!

LUX — ot nem lehet kapni seholnem kimérve, hanem csakis eredeti csomagolásban.



Ára mindenütt:  
Nagy doboz Lei 30.—  
Kisdoboz Lei 15.—

## Vallanak a Gärtner-per tanui.

Képmutatónak nevezte az ügyész a gyilkos bárót. — A hercegnő szülei elleneztek a házasságot.

Bécsből jelentik: A Gärtner-per mai tárgyaláson tovább folytak a tanukihallgatások. Benard Josefa nyelvtanárno elmondotta, hogy Dzsí-dzsí hercegnő elbeszélése szerint szülei elleneztek Gärtnerrel való házasságát s ezért szakítania kell vele. Gärtner azt állítja, hogy Dzsí-dzsí többször mondotta, hogy nagyon szereti és soha sem fogja elhagyni. E kérdés körül vita fejlődött a vádlott és az ügyész között. Az ügyész azt mondotta, hogy Dzsí-dzsí nem akart hozzámenni Gärtnerhez. Gärtner akkor kijelentette, hogy nem szívesen beszél Dzsí-dzsível való viszonyáról.

Az ügyész (részöl): Ön képmutató, mert sok emberrel beszélt erről.

Gärtner: Dzsí-dzsível a legszorosabb barátságban álltam, szakítás esetén még arra is képes lett volna, hogy rámrohanjon és

## Huszévi fegyházra ítélték a szkupstinal merénylőt

Befejezték Punisa Rasics perének főtárgyalását. — Rasics két társát felmentették.

Belgrádból jelentik: Ma reggel 8 órakor folytatta a belgrádi törvényszék a Punisa Rasics és társai elleni bünygy tárgyalását. A tárgyalás elején Punisa Rasics, majd sorban Jovanovic Dragutin és Popovic Toma vádlottak adták elő az utolsó szó jogán védekezésüket. Ezután az elnök mintegy háromnegyed kilenckor a tárgyalást megszakította.

A tárgyalást 11 órakor nyitották meg újra. Az elnök a hallgatóság feszült figyelmé között olvasta fel az ítéletet, amely terjedelmesen van megindokolva. Az ítéletben a bíróság nem fogadja el az ügyész által Punisa Rasics ellen emelt vádat, mely szerint előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkossággal állnak szemben, hanem ehelyett

a bíróság a vádlottat szándék nélküli, heves felindulásban elkövetett gyilkosság,

— Dolgozik a takarékosági bizottság. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztériumban ma folytatta munkáját a költségvetési bizottság, amely az egyes minisztériumok büd-

— Ismeretlen holttest az erdőszélen. Ma délután jelentette a borosjenői csendőrség az aradi ügyészségen, hogy a borosjenői erdő szélén egy 53 év körüli parasztember holttestére találtak, a kinek személyazonosságát eddig nem sikerült megállapítani. A helyszínrre ma délután kiutazott dr. Bradean Atanaz vármegyei főorvos egy ügyész kíséretében a boncolás megejtése céljából.

— Ellenőrző órák a temetőörök kontrollálására. Mint megírtuk, Luta Cornel dr. intérimár bizottsági elnök elhatározta, hogy rendet teremt a temetők körül. Az elnök ma újabb intézkedéseket léptetett életbe, amelyekkel a temetők éjszakai őrzését szigorítja meg. Elrendelte ugyanis, hogy a temető négy, helyén ellenőrző órákat állítsanak fel, amelyeknek segítségével megállapítható lesz, hogy a temető éjszakai óre rendszeren végző szokásos körutját. Ugyanilyen ellenőrző órát szerelnek fel a faraktárakban, ahol az utóbbi időben több lopás történt.

— Elbocsájtották állásából a seprői perceptort. A Monitorul Oficial legutóbbi száma közli, hogy a pénzügyminisztérium Chirilovici Mihály sepreusi perceptort különböző hivatali visszaélések miatt rendelkezési állományba helyezte.

— Földes Mihály gyásza. Sulyos csapás érte Földes Mihályt, az aradi színház rokonszenves tagját, akinek apja, Friedmann Adolf 70 éves korában az aradi zsidó szeretetházban meghalt. Földes Mihály apjának elhunytá városszerte általános részvétet keltett.

— A tarpai mandátum az egységes pártnak jutott. Budapestről jelentik: A tarpai kerület képviselőválasztása alkalmával az egységespárti Konkoly-Thege Kálmán győzött nagy szavazattöbbséggel, Zsilinszky Endre fajvédő jelölt ellen.

megfojtson.

Ezután Springer fegyverszakértőt hallgatták ki, majd felolvasták Gärtner első feleségének vallomását.

**KETTŐS MŰSOR** Ma, szombaton 5, 7 és 10

**HALALEUROK** Főszerepben JENNY JUGO, WARWICK WARD, WERNER KRAUS és

**MALEK** BUSTER KEATON a főszerepben

**A DIAK** kacagtató amerikai vigjáték

Olosó 10, 15, 20 és 25 lejes helyárak.

illetve gyilkossági kísérlet miatt mondotta ki bűnösnek és összbüntetésképen husz évi fegyházra ítélte.

Rasics a különböző bűncselelményekért a következő büntetéseket kapta:

a Pernar elleni gyilkossági kísérlet miatt négy év, a Pasaricsevics meggyilkolása miatt husz év, a Gremha Iván elleni gyilkosság miatt öt év, Radics István meggyilkolása miatt tizenöt év, Radics Pál meggyilkolása miatt husz év.

Miután a szerb büntetőtörvénykönyv legfeljebb husz évi összbüntetést ismer, ezért kapta Rasics az összbüntetés maximumát.

A bíróság a két másik vádlottat, Popovic Tomát és Jovanovic Dragutint felmentette, minthogy nem tudták megállapítani bűnrészességüket. A vádlottak az ítéletet nyugodtan fogadták.

zséjének leszállítására tett javaslatot. A bizottság a jövő hét kedden újból összeül, úgy hogy egy héten belül valószínűleg befejezi munkáját.

— **AZ UJSÁGIRÓKLUB** kerthelyiségében minden este Lévy—Lammert jazzband zenekara hangversenyez. A parkett a közönség rendelkezésére áll. Állandóan frissen csapolt sör.

— **Vasúti jeggyel akart üzérkedni.** Az aradi vasúti rendőrség tegnap letartóztatta Mladin György chieri gazdaembert, aki ellen az a vád, hogy a vasúton vasúti jegyeket árult. Mladin György birtokában ugyanis olyan vasúti jegyek voltak, amelyeket a jegypénztár a törvényszék előírására ad ki, azon a címen, hogy azok a megidézetteknek kellenek. Mladin valamilyen úton magához kapartott néhány ilyen jegyet és azokkal visszaélést próbált elkövetni a vonaton, azonban vesztere a kalauz rajtakapta és átadta a vasúti rendőrségnek, amely letartóztatta és átadta a központi bünyügyi osztálynak.

— **Bűnvádi eljárás egy gépüzemi tisztviselő ellen.** Az interimár-bizottság ma tárgyalta B. E. gépüzemi tisztviselő ügyét, aki ellen — mint megirtuk — fegyelmi eljárás indult meg a gépüzemek koksosztályánál történt szabálytalanságai miatt. Miután megállapítást nyert, hogy a tisztviselő manipulációi súlyosan megkárosították a várost, az interimár bizottság elhatározta, hogy az aktákat az ügyészséghez teszi át, a bűnvádi eljárás megindítása céljából.

— **Sirkőavatás.** Csuják Ferencné szül. Stofflinger Ilonka sirkőavatása június 9-én délután 6 órakor lesz a felsőtemetőben. Gyászistentisztelet lekiüdvéért 10-én reggel 8 órakor lesz a Minorita atyák templomában.

— **Árlejtés a város faszükségletére.** Ma tárgyalta a város interimár-bizottsága a város részére szükséges 600 vagon fa beszerzésére kiírt nyilvános árlejtés ügyét. Dirlea Vazul gazdasági referens beszámolt arról, hogy az Urvis—Bocsigi Fatermelő 6793 lejt, a Mairovitz-cég 7500 lejt, Mocioni Antal uradalma 7100 lejt, a Patria 8134 lejt kér vagononként. A bizottság elhatározta, hogy Velcsó Géza dr. helyettes elnök vezetésével a bizottságot küld ki a bokszege fatermelő árujának felülvizsgálására. Megállapítást nyert, hogy a Pernyávi szövetkezet utólag ajánlatot nyújtott be, amelyben csálai fát ajánlott ezer lejjel olcsóbb áron vagononként, azonban napirendre tértek felette, miután a törvény értelmében utóajánlatot nem vehetnek tekintetbe.

— **Rendőrségi hírek.** Az aradi államrendőrség közli, hogy a Fonciera által kibocsájtott tüzbiztosítási kötvényt találtak, amely az Oarcea gurahonci fűrészelep nevére szült. Igazolt megbízott jelentkezzék a rendőrségnek Valcanu komisszárnál, vagy Köhler detektív-nél. — Tegnap éjjel a vasút közelében a központos tisztt egy gyanús alakot tartóztatott le, akiről kiderült, hogy Stoica Zoltán CFR munkás és erősen gyanúsítható, hogy az anyagraktárt ő is megdézsmálta. Letartóztatták. Az eljárás folyik.

— **A nyugdíjasok figyelmébe.** Értesítjük a volt MÁV. és CFR. nyugdíjasokat, hogy június 11-én és 12-én, kedden és szerdán lesznek folyósítva. Egyben tudatjuk a választmányi tagjainkkal, hogy f. hó 9-én, vasárnap d. e. 10 órai kezdettel választmányi ülést tartunk egyesületi helyiségünkben, melyre a pontos megjelenést kérjük. Az Elnökség.

— **A Korunk júniusi száma.** A Dienes László és Gaál Gábor szerkesztésében megjelenő Korunk júniusi számának friss és tartalmas cikksorozatából a következőket emeljük ki: Komlós Aladár: A zsidó lélek. Bolányi Károly: A Galilei-kör mérlege. Haraszti Sándor: Negyzetek a pragmatizmus rovására. Reményi József: Miért nincs amerikai magyar irodalom. Fábry Zoltán: Etnográfiai szocializmus. Nádass József: Magyar írók árulása. A júniusi szám szépirodalmi része haonlóan értékes. Itt Georg von der Vring és Andrics Ivo írásait veszi az olvasó. A Korunk júniusi száma természetesen folytatja Nikolaj Ognjevnek, ennek a mai orosz íróknak hihetetlen érdekességű regényét. A Kulturkrönika és Szemle részben huszonöt kisebb terjedelmű cikket kap az olvasó. A Korunk előfizetési ára egész évre 660, félévre 460, negyedévre 250 lej. Mutatványszámot magyarnak küld a kiadóhivatal Cluj-Kolozsvár, Str. Re-

## LEGUJABB.

### Összeállították az angol kormány végleges névsorát.

Henderson lesz a külügyminiszter.

Londonból jelentik: Éjszaka érkezett legújabb hírek szerint az új angol kormány végleges névsora a következő:

**Miniszterelnök:** Ramsay Macdonald. **Kincstári kancellár:** Snowden. **Külügy:** Henderson. **Attornay-general:** Jowitt. **Dominiumok minisztere:** Sidney Webb. **Indiai miniszter:** Wedgwood Benn. **Titkos pécsetőr:** J. A. Thomas. **Bellügy:** I. R. Cly-

nes. **Repülésiügyek minisztere:** Thomson. **Hadügy-miniszter:** Tom. Shaw. **Egészségügyi:** Greenwood. **Munkaügyi:** Miss Bandfield. **Földművelésügyi:** Noel Buxton. **Közoktatásügyi:** Sir Trevelyan. **Kereskedelmi:** William Graham. **Az admirális első lordja:** A. W. Alexander. Ez a lista véglegesnek tekinthető és előreláthatólag nem változtatnak rajta.

### Folynak az előkészületek a Rajna-vidék kiürítésére.

Londonból jelentik: A Daily Express értesülése szerint a Rajna-vidék kiürítési előkészületei nagyban folynak. Az angol hadügymi-

niszter táborot épített a visszarendelendő csapatok befogadására. A tábor építése egy és fél millió font sterlínre kerül.

### Amerika új dollárjegyeket bocsát ki.

A sofförök piszkos keze tette szükségessé a dollárreformot. — 1934-ig kerülnek beváltásra a mai dollárok.

(New York, június 7.) A diadalmas dollárt, markáns színeit, csábító képeit és büszke számait bemaszatolta a sofför olajos, füstös, poros keze. Ez a modern patina mindinkább felismerhetetlenné és a forgalom számára nehézkessé tette az amerikai papirpénzt. Nem kerülheti el ezért annyi tönk rement rokonának sorsát. Beváltják, megsemmisítik. Helyébe anyagban, formában, színekben új dollár veszi át a világgazdaság fölötti uralkodást.

Éveken át tartott megfigyelések és tanulmányozás eredményeképpen állapították meg, hogy a dollárt, amely hosszú évtizedek óta kifogástalanul járt a nem éppen mindig tiszta kézzel, nem az európai bevándorlás és visszavándorlás viharos útja tette tönkre, hanem az a huszonhétmillió autótulajdonos, illetőleg sofför, akik egyúttal a pénznek is boldog, de egyúttal „piszkos kezű” forgatói.

Ez a tapasztalat az elé a feladat elé állította az új pénz készítésére hivatott szakembereket, hogy a sofförök mindinkább szélesedő frontjának további támadásaival szemben a dollár ellenálló képességét a maximumra fokozzák. A kísérletek során kiderült, hogy az eddigi dollárpapír mindössze kétezerszer bírja ki anyagának és színének türihető megőrzésével az átvételt, összehajtást és gyűrést. Most sikerült előállítani egy olyan papírfajtát, mely ezeket az átszállásokat még a legmarkosabb sofförök között is hatezerszer képes kiállani. Az amerikai kormány azonban a sofförökkel szemben mégsem a papír defenzív erejének magas fokát vette alapul, hanem elhatározta, hogy ezután rendszeresen kivonja a forgalomból azokat a dollárokat, melyek egy, mintegy háromzres cserének nyomait tüntetik fel. Fokozni kívánja még a dollár ellenálló erejét azzal is, hogy alakját

kisebbiti. A dollárjegyek ezután nem lesznek egyformák s a legnagyobb számu és legforgalmasabb kisebb pénzek jelentékenyen kisebb alakot kapnak. Egyszerűsítés lesz abban a tekintetben is, hogy a dollárjegyek eddigi harminckilenc változata helyett mindössze tizenegy különböző dollár lesz.

Négymilliárd darab dollárjegy kerül beváltásra és öt évre van kontemplálva ez a folyamat, 1934-ig tehát még gondtalanul őrizhetik dollárjaikat a boldog tulajdonosok és nem kell aggódniok, ha ez alatt az idő alatt ilyen „rég” dollárokhöz jutnak.

Az új dollárok készítése sok gonddal történik és természetesen még több kiadással jár. Négy és fél hónapot vesz igénybe egy-egy dollárjegy lemezlapjának gravírozása szakadatlan munkával, amelyben hét rézmetsző vesz részt. 1,272.000 kilogrammot nyom az a papírmennyiség, amelyet az amerikai államnyomda az új pénz kibocsátására fordít.

Az amerikai ipar nagy örömmel üdvözlöi ezt a nagyszabású reformot, mert az átalakulás magán a pénzkészítésen kívül sok tekintetben nyújt új termelési szükségletet és munkakalkákat. Már a pénztartó intézetek kiszámították, hogy a dollárjegyek kisebbitése folytán pénztári és letéti helyiségek egyharmaddal kevesebb terület igényelnek, hatalmas átalakítási munkálatokat kell végeztetniök. Az új méretekhez kell alkalmazni a pénztári gépeket, fiókokat, a pénztárcákat, mindent, ami hosszú évtizedek berendezkedésével az egyforma és ezután megszűnő dolláralakhoz igazodott.

A dollár körül tehát valósággal forradalmi változást idézett elő az autótulajdonosok és sofförök hatalmas, új hadserege.

**A BUDAPESTI VIGSZINHÁZ** óriási sikert ért darabja

**AZ ÉDENKERT**, GAÁL FRANCISKA szerepében CORINNE GRIFFITH, LUKÁCS PÁL „ CHARLES RAY.

TÖRTÉNIK: Budapest és Montecarloban.

Az amerikai UNITED ARTIST. magyar tárgyú vigjátéka.

**BEMUTATÓJA MA, SZOMBATON** olcsó 10, 15, 20 és 25 **AZ APOLLOBAN** leles helyárrakkal

### Sport.

**O Magyar győzelem a svájci agyagalamblovó versenyen.** Zürichből jelentik: Ma lejajlott a svájci agyagalamblovó verseny, nagy magyar győzelemmel. Az első díjat Montagh András zürichi főiskolai hallgató nyerte el.

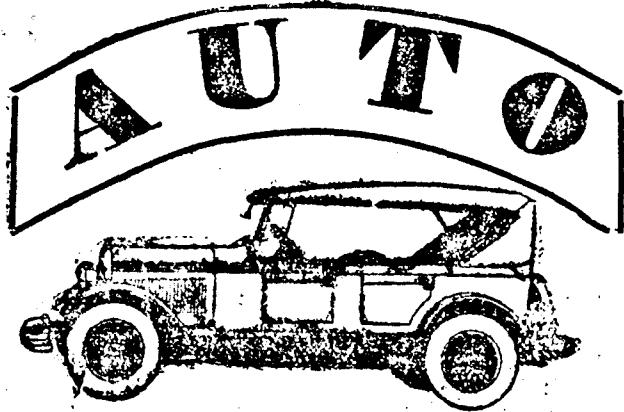
**O Hölgyek versenye az aradi lóversenyen.** Jelentették már, hogy az aradi lovasdivízió június 16-án Aradon nagyszabású lóversenyt rendez. A gazdag program keretében külön szenzáció lesz az a verseny, amit a rendezőbizottság a hölgyek részére írt ki. Ezen a versenyen az ország területéről több urlovasnő jelentette be máris részvételét, a rendező bizottság azonban reméli, hogy a résztvevőknek száma még emelkedni fog. Azoknak az aradmezei hölgyeknek, kik saját lóval

nem rendelkeznek, de a versenyen részt akarnak venni, a rendezőbizottság készséggel bocsájt lovat a rendelkezésükre. Jelentkezni lehet Savoiu őrnagynál, a lovasdivízió parancsnokságánál június 11-éig 10 és 12 óra között.

**A Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) és Str. Banatului (Asztalos Sándor-ucca) sarkánál, a hetipiac legelőnebb helyen**

**bolthelyiség azonnalra kiadó.**

Cím az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában.



### Mentőállomások az országuton.

Külön telefonvonalak és hordozható készülékek autósok részére. — Hogyan teszik biztonságossá az autózást Németországban?

A német országutak eddig is páratlanul voltak megszervezve az automobilisták számára, azonban most a Német Automobil Club és a Német Automobilkereskedők Országos Szövetsége által alapított „A. H. A. Autohilfe G. m. b. H.”, hosszú tárgyalások után olyan intézményt létesít, amely a német utaknak szinte páratlanul álló biztonságát kölcsönöz.

A német országutakon ugyanis mintegy 2500 mentőállomás van felállítva, mely egyúttal javítóműhely is, ahol az automobilisták nemcsak orvosi segítséget, de minden technikai segítséget megtalálhatnak. Most az „Autohilfe” a német országutakat telefonnal látja el. Az „A. H. A.” saját külön telefonvonalat épített, amely minden 4–5 kilométeren kontaktussal van ellátva, melyen keresztül egy hordozható telefonkészülék segítségével, bárki azonnal, a posta megkerülésével a mentőállomással érintkezésbe léphet. A telefonok kontaktusai három méter magas oszlopokon állanak, feltűnően megjelölve és az „Autohilfe” jelzésével ellátva.

A hordozható telefon rendkívül praktikus, könnyű és biztos készülék, melyet minden automobilistának, motorkerékpárosnak, vagy érdekeltnek csekély bérletért rendelkezésre bocsát az „Autohilfe”. A hívott mentőállomás éjjel-nappal, baleset esetén orvost, vagy mentőket köteles kiküldeni és még abban az esetben is, ha a telefon elromlik, egy külön csengő okvetlen működik és jelez a mentőállomásnál.

Az első vonalat, ahol ilyen biztonsággal lehet majd utazni, Berlin—Swinemünde, Stralsund—Rügen, Bitterfeldehale—Leipzig, Hof—München, Berlin—Magdeburg, Wernigerode között fogják üzembe helyezni.

Minálunk — sajnos — az elképzelhetetlenül messzi, távoli jövő fogja meghozni azt, hogy ilyen biztonságos legyen az autózás. Egyelőre még ott se tartunk, hogy csak valamennyire megfelelő autótutaink legyenek. Jelenleg még ez is csak törvényjavaslatban van meg valahol, valamelyik minisztériumi asztaliókban.

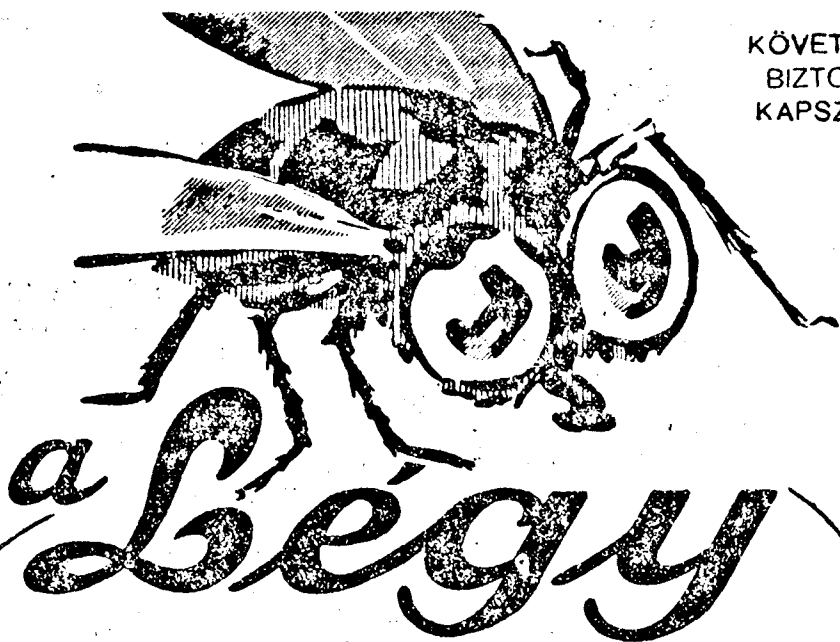
### Aradon nem kell kivilágított irányjelző

Külföldi nagyvárosokban sem vált be ez a rendszer. — Aradon az éjjeli autóforgalom nem igényli a kivilágított irányjelzőt.

(Arad, június 7.) A napokban kezdődött meg az aradi autók szemléje, amelyen a gépkocsik üzemképességét állapítják meg és ellenőrzik, hogy az automobil megfelel-e állapotban van-e. Ezzel a szemlével kapcsolatban merült fel az az ötlet — amelyről annak idején írtunk is, — hogy a gépkocsikat Aradon kivilágított irányjelzőkkel lássák el. A tervből szerencsére nem lett valóság, mert ez különös helyzetet teremtett volna Aradon a közúti forgalom terén.

Tudni kell ugyanis azt, hogy külföldön sehol sem kötelező az irányítójelző felszerelése a gépkocsira. London egyes forgalmas helyein, ahol óránként 15.000 autó halad keresztül, igen ritkán lehet olyan autót látni, amely irányítójelzővel volna ellátva. Legfeljebb minden harmincadik gépkocsin mozdult meg a fordulónál a jellegzetes piros jelzőkar. Egyedül Németországban hozták be a gyárok unszolására a kötelező jelzőkészülék felszerelését, de itt se járt a dolog sikerrel. Külföldön ugyanis sehol sincs kötelezővé téve

KÖVETELJEN  
BIZTOSÍTÓ  
KAPSZULÁT



a dög csirák hordozója, valamint az összes többi férgék

# AFLY-TOX

egyszerű permetezése által biztosan elpusztulnak!

Egyetlen világhírű illatosított rovar irtó.

KAPHATÓ: A DROGUERIA, GYÓGYSZERTÁR ÉS ILLATSZERTÁRAKBAN  
Nagybani lerakat: București, Str. Plantelor, 26.

ez a rendszer és így a német közlekedési rendőrnök minden külföldi kocsival meggyűlt a baja, ami végeredményben illuzóriussá tette az ellenőrzést.

Pontosan ugyanez a helyzet állt volna be Aradon, mert hiszen az új rend csak itt lett volna kötelező és a más városokból érkező kocsikat nem lehetett volna felelősségre vonni amiatt, hogy nem rendelkeznek irányjelzővel, de Aradon másként sincs rá szükség. Hiszen még nappal sincs nagy autóforgalom, nemhogy éjszaka, amikor még leginkább van jelentősége a jelzőkészüléknek.

+ Az első lengyel automobilgyár. A gróf Tisykevics által alapított első lengyel automobilgyár, amely a Tisykevics márkát hozza piacra, most 3 millió zloty alaptőkével részvénytársasággá alakult át. A gyártelep kibővítése által a gyártást az eddiginél sokkal nagyobb méretekben akarják folytatni.

+ Amikor a sofőr megült a főnyereményt. Érdekes történetként közöl az egyik lap egy bécsi sofőréről, aki nemrégiben megütötte a főnyereményt. A bankigazgató elment a sofőr szegényes lakására, mely valahol a külvárosban volt. Felesége fogadta, egy sápadt, elcsigázott asszonyka, aki elintézte azt hitte, hogy a rendőrség keresi az urát.

— Nem, — szölt a bankigazgató — az ura egy egész vagyont nyert.

— Az lehetetlen, — mondta az asszony — nekünk nincs is sorsjegyük.

A sofőr egy óra múlva hazaérkezett, nyugodtan fogadta az öröndetes hirt, bocsátotta a bankigazgatót a kocsijába s megkérdezte a szokott udvariassággal, hogy hova vigye. Benn a bankban az igazgató leszámolta a kezébe a 250.000 shillinget. A sofőr meghajolt és eltávozott.

De nemsokára visszajött, megállt az ajtóban, sapkával a fején s így szölt az igazgatóhoz:

— Bocsánatot kérek, direktor ur, de elfelejtette kifizetni a kocsit, 3 schilling 30 garas jár érte.

+ A francia automobilgyártás. A francia automobilipar 1928-ban 191.300 gépkocsit állított elő és így a világpiacra az Egyesült Államok (évente mintegy 3.400.000) és Anglia (209.000) után harmadik helyen áll. Franciaország részesedése az európai gyártásban 34 százalék.

+ Árlejtés a városi benzinkutakra. Holnap délben tartják meg a nyilvános árlejtest nyolc benzinkut koncesszionálására. Az árlejtes iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

+ Ahol 25.000 taxi közlekedik. Most, amikor már Aradon is szinte naponta nő az autótaxi száma, nem lesz érdektelen, ha egy bepillantást nyerünk Newyork taxivilágába. Newyorkban 25.000 taxi közlekedik és ezeknek legnagyobb része a nagy taxitársaságok kezében van, melyek közül a legnagyobb 3000 kocsival rendelkezik. E társaság kocsijai évenként egyenként átlag 65.000 kilométert futnak le és naponta legalább 20 órát vannak forgalomban, mert csak ilyen foglalkoztatottság mellett rentabilis az üzemük. Tíz telefonos-kisasszony dolgozik az irodában, mert Newyorkban a taxiforgalom harminc százaléka a telefonrendelés útján felvett rendelésekre jut. Viharos időben, vagy esőben telefonkeresésre nem reagál a központ, mert az egyik legutóbbi zivatal alkalmából 17.000 hívás érkezett a céghez, úgy, hogy minden munka lehetetlenné vált. Ilyenkor természetesen nem nagy gond a kocsik foglalkoztatása, annál nagyobb gond azonban normális időben. A taxisofőröknek pontosan informálva kell lenniük minden eseményről, különösen sporteseményről, oceánjáró gőzösök érkezéséről, hogy kellő mennyiségű fuvarhoz jussanak. Mint említettük, husz órát van forgalomban egy kocsi naponta. A sofőrök 10 órát dolgoznak és százalékos alapon átlagban 50 dollárt keresnek egy héten, ami az ottani viszonyok mellett elég közepes kereset. Az éjjeli sofőrök között igen sok diák van, aki így keresi meg a tanuláshoz a pénzt. A sofőröket a hatóság nem vizsgálhatja le, annál jobban ügyel azonban tisztaságukra. Ruházatukat, öltözetüket állandóan ellenőrzik. Szembetűnően van elhelyezve lepcsételt arcképük a kocsiban, hogy így az utasok meggyőződhesenek a sofőr személyazonosságáról. Erre az intézkedésre azért volt szükség, mert áltaxi segítségével az utóbbi időben sok rablás és gyilkosság történt. Így most igyekeznek a közönséget megnyugtatni, hogy megbízható sofőr kocsijába ült. A száraz Amerika legfontosabb taxirendelete, hogy a részeket csak egyenesen a lakásukra szabad szállítani.

A szerkesztésért ideiglenesen  
SALGÓ HENRIK  
felel.



# Izletes konyhájáról híres „Vadászkürt“ éttermem

ujból megnyitottam, mélyen leszállított árak mellett. (Bejárt a Deák Ferenc-uccai oldalon.) Izletes ételekről, jó italokról, valamint a pontossággal kiszolgálásról gondoskodva leszek. A nagyrészt közönség szíves partfogását kéri: Szalpéter Fülöp, tulajdonos.

## Rádióműsor.

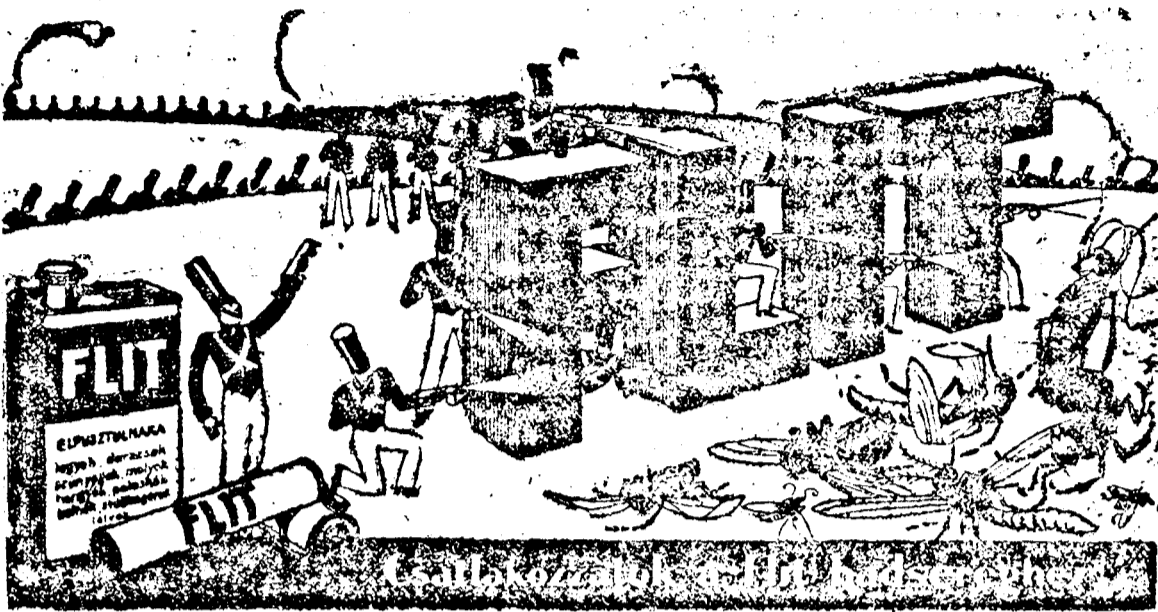
— Romániai idő. —

SZOMBAT, június 8.

Berlin 17.30. Szórakoztató zene. 21. „Reisinger contra Reisinger“ című hangjáték közv., utána tánczene, képtáviratozás és éjjeli hangverseny. — Frankfurt 21.30. Fuvószenekari hangverseny. 22.30. Rádiókabare, utána tánczene. — Leipzig 17.30. Szórakoztató hangverseny. 21. Robert Koppel, Humor, zenekari hangverseny. — 2 L. O. London 19.45. Scriabin zongora művei. 20. A rádiózene új utjai. 20.30. Szórakoztató zene. 23.15. Tánczene. — Milánó 18. Rádió-kvintett. 19. Jazz-band. 21.30. Szórakoztató hangverseny. 24. Jazz-band. — München 21. Citerahangverseny. 21.30. Sváb-est. 23.45. Tánczene. — Prága 21. Szimfonikus hangverseny. — Róma 18.30. Délutáni szimfonikus hangverseny. 22. A karabiniert zenekar hangversenye. — Wien 18.30. Kamarazene. 19.35. Magyar nemzeti zene. Szilágyi Imre, Anday Piroška és Bokor Pista cigányzenekarának közreműködésével. 21. Schuerti-szövetség ünnepi hangversenye. Utána: Esti hangverseny. — Zürich 18.15. Harmonikahangverseny. 21. Parasztzene. 21.30. Az első zürichi rádió-revü közvetítése. 22.10. Katonazene. 23.10. Gramofon-tánczene. — Budapest 10.15. A m. kir. 1. honvédegyezred zenekarának hangversenye. Vezényel: Fricsay Richard zeneügyi igazgató. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 13. Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05. A rádió házitriójának hangversenye. 13.25. Hírek. 13.35. A hangverseny folytatása. 14. Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 15.30. Hírek, élelmiszerárak. 17. Zsoidos Benő ítélőtáblai bíró: „Egy híres parlamenti csata 300 évvel ezelőtt Angliában.“ Felolvassa: dr. Konez Sándor. 17.30. Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. 18. Séta az Állatkertben. Helyszíni közvetítés. 19.30. A m. kir. Operaház „Walkür“ előadása. Az első felvonás után kb. 21.20. Ügetőverseny-eredmények. Utána kb. 23.30. Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek. Majd: A rádió házitriójának hangversenye.

VASÁRNAP, június 9.

Bucaresti: 22. Színházi előadás. 23. Rádióhangverseny. — Berlin: 19.30. Ótórai toazene. 21. Zenekari hangverseny, utána hírek, időjárásjelentés, időjelzés és tánczene közvetítése. — Frankfurt: 20. Sporthírek. 20.30. G. Puccini „A nyugati leánya“ című operájának közvetítése, utána tánczene. — Leipzig: 20.30. Zenekari hangverseny. 23. Újsághírek, sporthírek, utána tánczene. — Milánó: 19. Jazzband. 21.25. Legújabb hírek, utána G. Donizetti „Lucrezia Borgia“ című operájának közvetítése. — Nápoly: 18. Délutáni hangverseny. 22.02. Zenekari hangverseny. — München: 19.05. Rádió-trió. 21. A házizenekari hangversenye. 22.30. Rádiókabare. 23.45. Jazz- és tangózene. — Prága: 20. Fuvószenekari hangverseny. 21. Zenekari hangverseny. 22. Esti hangverseny. 23.20. Kávéházi zene. — Róma: 18. Délutáni hangverseny. 22. G. Spontini: „La Vestale“ című operájának közvetítése. — Wien: 18.50. Kamarazene. 20. Vidám történetek, Wilhelm Buschtól. 21.05. Sophokles: „Oedipus“ drámájának előadása. Utána: Esti hangverseny. — Zágráb: 21. Operai előadás. — Zürich: 17. Délutáni hangverseny. 21. Katona- és diákdalok lantkísérettel. 22. Zenekari hangverseny. — Budapest: 10. Újsághírek, kozmetika. 11. Református Istentisztelet a Kálvin-téri templomból Dekker Vilmos hollandi lelkész magyarul prédikál. 13.10. Pontos időjelzés, időjárásje-



lítés. Utána: Szimfonikus zenekari hangverseny. Vezényel: Unger Ernő karnagy, a Zeneművészeti Főiskola aradi származású tanára. Közreműködnek: Szabó Lujza, az Operaház művésznője és Ziperovszky Fülöpke hegedűművész. Magyar hangverseny. 16.30. Kövér Lajos kiigazgató: „Hogyan nevelhetünk jó gazdákat“. 17. Rádió Szabad Egyetem. 18.25. Másfélóra könnyű zene. 20. Tomcsányi István m. kir. postafőmérnök előadása:

„Az antenna és a villámcsapás“. 20.40. A m. kir. 1. honvédegyezred zenekarának hangversenye az Angol-parkból. Vezényel: Fricsay Richard zeneügyi igazgató. 21.45. Részletes sport- és löversenyeredmények. 22. „Baintoni ünnep“. Bevezetőt mond: Herczeg Ferenc. Utána, kb. 24. Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Rácz Béla és cigányzenekarának hangversenye a stúdióban.

## KÖZGAZDASÁG.

### Besszarábiai kereskedők árasztották el az aradi gabonapiacot.

A nagy vásárlások következtében a buzaárak megszilárdultak.

(Arad, június 7.) A mai hetipiác érdekes változásokkal szolgált. Elsősorban a buzapiac történt meglepetés, amennyiben a buza árának esése megállott és a mai napon erősen megszilárdult. Ennek oka az, hogy az áresés híreire ma besszarábiai kereskedők árasztották el az aradi gabonapiacot és vásárolták össze az árut. Meglepetéssel szolgált az állatvásár is, amelynek árai szokatlanul magasak voltak.

A mai hetipiác árai: Élelmiszerpiac: burgonya 4—5 lej, uborka 10 lej, hagyma 5—8 lej, tehénturó 16—18 lej, juhturó 48 lej, vaj 100—140 lej, cseresznye 25—30 lej kilogrammonként, tojás 2.50 lej darabja, bab 28 lej, borsó 18—20 lej, tej 7 lej, tejjel 40—45 lej literje, zöldség 5—6 lej csomója, ugorka 4—8 lej darabja. A baromfi piacon a sovány liba 120—140 lej, sovány kacska 80—120 lej, tyúk 120—130 lej, csirke 40—110 lej, párja, kövér liba 300—350 lej, kövér kacska 150—170 lej darabja. Állatvásár: marha 20—22 lej, borjú 35—37 lej, sovány sertés 44—48 lej, kövér sertés 52 lej kilogrammonként élősúlyban. Terménypiac: (Gárdos & Bornstein

cég jelentése.) A gabonaárak egész héten a külföldi jelentések hatása miatt állottak. Ennek megfelelően az irányzat naponta változott. A mezői munkálatok miatt a kínálat megcsappant ugyan, de a kereslet is gyenge. Piaci árak: Buza 640—650, tengeri 680—700, árpa 700, zab 670.

— ZÜRICHBEN NYITÁSKOR ÉS ZÁRLATKOR IS 3.08 A LEJ.

— Bucuresti-i tőzsdezárlat. Devizák: Páris 6.59.25, Berlin 40.21, London 817.50, Newyork 168.25, Milánó 8.82.25, Zürich 32.46, Prága 4.99.50, Bécs 23.69, Budapest 29.38, Varsó 19.05. Valuták: Márka 39.90, sterling 815, francia frank 6.62, svájci frank 32.45, olasz lira 8.83, dollár 167.50, osztrák schilling 23.80, magyar pengő 29.40, csehszlovák korona 5.02.

— Az Arad—Brádi Ipari Részvénytársaságnak 1929. június 7-én délután 3 órára összehívott rendkívüli közgyűlése határozatképtelenség folytán megtartható nem lévén, az 1929. június 21-én délután 3 órára halasztatott, ugyanazon napirenddel. Az Arad—Brádi Ipari Részvénytársaság Igazgatósága.

### MA NAGY DISZNOTOROS VACSORA

TUROS CSUSZÁVAL

az Iparos Otthon vendéglőjében!

Tisztán kezelt helyi borok.

BLSORENDŰ CIGÁNYZENE.

Szíves felfogást kér: HOCHMAN SÁNDOR.

### Első helyi

bekebelezés mellett

500.000 LEI PRIVÁT PÉNZ 16%-al

sürgősen kihelyezendő.

Bővebbet KISS LAJOS „Uranul“ irodájában Városházával szemben, Bulevarul Regele Ferdinand 1.

## BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA“

a Hungaria Nagyszállója vezetése alatt megnyílt  
Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.  
TELEFON: J. 20—30.

Minden modern kényelemmel berendezve.  
Külön étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!  
A vidéki társaságok találkozó helye!

## Diana-fürdő

újra berendezve, egész nap nyitva.

Leszállított fürdőárak

## Belvárosban

adómentes modern magánház, átvehető  
4 parkettás szoba, elő, fürdőszoba lakással, 450 □-öles telekkel, áron alul,  
sürgősen, 550.000 lejtért ELADÓ.

Bővebbet KISS LAJOS „Uranul“ irodájában, Városházával szemben, Bulevarul Regele Ferdinand 1.

Olcsó vizum, olcsó utazás Magyarországra. Iga olványok KÜNSTLER VIZUMRODABAN, Arad, Bul. Regina Maria No. 22.  
Dácia szállóval szemben. — Telefon 86.

Párisban legdivatosabb fennfart-  
és sport file - kalapok 220 lejért ér-  
keztek. **GABY** - szalon Arad,  
József fog-ut II  
Poliák-ház, emelet

## APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétfőnap 4, vasárnap 8 Lej vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétfőnap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel ki-  
vánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal  
fenn tartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely ere-  
deti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyegzel ellátott  
kérdézősköndésre válaszolunk. Ajánlatok írásos levelek továbbítására megfelelő  
postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre  
vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DELUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

### LEVELEZÉS.

**ELŐKELŐ** társadalmi állású fiatallem-  
ber vagyok, házasságot kötnek csinos,  
intelligens hajadonnal vagy fiatal öz-  
vegyvel. Vagyonom s megfelelő jöve-  
delem van. „Hozomány nem fontos”  
megjével írt levelet az Aradi Közlöny  
kiadója továbbít. 3131

### ALKALMAZÁS.

**HIRDETÉS ÉS ELŐFIZETÉS** együtt-  
ben írtas írómezeiellenesü férfi vagy nőt  
keresünk. Ajánlatot „Gyakorlott” jelzé-  
re az Aradi Közlöny kiadóiba kérünk.  
511

**KIFUTÓ LEÁNY**, ki fő bizonyítvánnyal  
rendelkezik, azonnal felvétetik Salgóné  
bizományi üzlete Str. Horia 1. 1000

### LAKÁS.

**HAROM ESETLEG NÉGY SZOBABOL**  
álló első emeleti uccai helyiség a főter  
középen lelépés nélkül kiadó. Irodának,  
lakásnak, divatszalonnak egyaránt alkal-  
mas. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban.  
1020

**KIADÓ** azonnalra volt Szél-ucca 30. egy  
és kétszobás lakás mellékhelyiségekkel.  
Értekezni ottani üzletelhelyiségben. 3160

### VÉTEI ÉSELADAS.

**BENZINMOTORT** 4½-6 P. S. kifogástá  
lant keresek megvételre. — Ajánlatok  
„Szany” címen Str. Eminescu 5. 3143

**LEGOLCSÓBB AJÁNDÉK TÁRGYAK**  
és közszükségleti cikkek bevásárlási  
forrása Salgóné bizományi üzlete Str.  
Horia 1. Neuman-palota, ahol a követ-  
kező tárgyak kaphatók: Bőr utazó táská,  
vitrin, antik szoborek komód, pá-  
liszander, könyvszekrény és íróasztal,  
antik ágyak, éjjeli szekrények, 12 sze-  
mélyes étkező servise, evőeszközök,  
gyertyatartók, tükrök, gobelin képek,  
festmények, storek, ebédő, szalon be-  
rendezések, zongorák, virágvázá, sző-  
nyegek, fall vitrinek, szőrmék, antik  
óra, asztalneműk, dísztárgyak stb.

**ASZTALI TELEFON** modern, új, meg-  
vételre kerestetik Ajánlatok az ár meg-  
jelölésével az Aradi Közlöny kiadóhiva-  
talába adandók le. 1000

**KERESEK** Biedermayer álló tükröt,  
antik porcellánokat, poharakat, külön-  
böző butorokat, antik szalonokat, órá-  
kat, dísztárgyakat, vitrineket stb. Kívá-  
ntra házhoz is megyek Salgóné bizo-  
mányi üzlet, Str. Horia 1. (Széchenyi-ut)  
Neuman-palota. 1000

**MURAKÖZI TENYÉSZKANCÁKAT** le-  
velezéssel fajtisztákát megvételre keresek.  
Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 3161

**DOKARBAN** levő tölgyfa ebédő, kre-  
denc, asztal, 6 szék, eladó. Megtekinté-  
sető 3-4 óra között mindennap, Strada  
Mărășesti 36. I. em., 9. ajtó. 3162

**KÉT szép ebédőlámpa**, olcsón eladó.  
vált Erzsébet-körút 42., I. 7.

**MAGÁNJÁRO** nyolcas Máv. locomobil,  
majdnem új, kétszer csévelt, kedvezően  
kapható Kovács Soma Társa Arad.  
10511

**ELSŐRENDÜ** pianinó olcsón eladó. Bul.  
Reg. Ferdinand 1. Kiss. 3176

**KEVESET** használt komplett, masszív,  
háló kerestetik. Cimeket az Aradi Köz-  
löny kiadóiba kértetik. 3149

**ÜRES FESTÉKES HORDÓK** eladók. —  
Cim az Aradi Közlöny kiadóiban 1454

**NAGYMENNYISÉGŰ PLÉHPÁNT** eladó.  
Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 1151

**MACULATURA PAPIR** 5 kigrós csoma-  
rokban kapható az Aradi Közlöny kiadó-  
hivatalában. 500

### Nyarálók, Pensiok, Diákotthonok.

Heti ellátási díj 45--60 Pengő.

Magyarországon: Budapest, Balatonlelle, Balaton-  
szécs, Siófok.  
Csehszlovákia: Tátralomnic, Tátrafűrés, Pöstvény,  
Karlsbad.  
Ausztriában: Semmering, Halle-tal, Gmunden,  
Pörschach, Völsan, Zell am See, Kirchbühel, Milsau-t,  
Yeldon, Altersee stb.  
Svájban: Montreux, Pontresina, St. Moritz, Gené,  
Lautsanne, Bern, Basel, Interlaken, Luzern, Zu-  
rich stb.  
Olaszországban: Abbazia, Loreana, Velence-Lido,  
Rimini, Viareggio, Grado, Nervi, Bordighera stb.  
Franciaországban: Paris, Ben'te, Beauville, Trou-  
ville, Grenoble, Chamonix, Menton, Cannes, Nizza,  
Juan les Pins, St. Raphael, Aix les Bains, Biar-  
ritz stb.  
Angolországban: London, Chambridge, Bradford  
Brighton.  
Jugoszlávia: Ragusa, Rohitsch.  
25 százaslék társasutas-ai kedvezmény. — Körien  
prospektust. Pensió-iroda Bud-pest, V. Alkotmány-  
ucca 4. I.

**Budapesti pensiók.**  
Urindó otthon havi ellátási díj 90 pengő. (Központ-  
fürés, all. meleg víz.) Leányotthon: fiatal urilányok  
résztve, szigorú felügyelet havi ellátási díj 10 P.  
Fiúotthon: (diákok részére) szigorú felügyelet, havi  
ellátási díj 10 P. Gyermekotthon (6 éven aluli gyer-  
mekek részére, bennikó orvosnők okl. gyermek-  
orvosnők havi ellátási díj 75 P. Beiratás: Pensió-  
iroda Budapest, V. Alkotmány-u. 4. — Kérjen pros-  
pektust. 2974

## Gőzmosodámat átköltöztettem

Str. Consistorului No. 35.  
(volt Batthyány-ucca),  
bent az udvarban.

**Vállalom: férfi vá-  
szonöltönyök mosá-  
sát, vasalását, inget,  
galéert és kézelőt,  
kizárólag csak itt vállalom a  
35. szám alatt.**

**T. Buttinger Teréz**

**Butorok részletre**  
kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.  
**GARAI**, Arad, Piata Avram Iancu **Cimre ügyelni!**  
(Szabadság-ter) 10. szám.

# „Asigurarea Românească”

Altalános Román Biztosító R.-T.  
Részvénytőke és tartalékok 165.000.000 lej  
és affiliált intézete az

# „Asigurarea Táranească”

Román Altalános Biztosító R. T.  
Részvénytőke: 24.006.521.50 lej

1929. május 31-én délelőtt 9 órakor a társaság székhelyén a sorsoló bi-  
zottság és nagyszámu biztosító jelenlétében a 65-ik havi sorsiaték alkalmával  
kisorsolt kötvény-amortizációk és életbiztosítások végösszege:

**680.000 lej.**

Az eddigi 65. huzás során kisorsoltatott és kifizetve lett kötvény-amortizá-  
ciók és életbiztosítások végösszege:

**23.810.000 lej.**

Az 1929. május 31-én kisorsolt kötvények a következők:

### A. DIJTÉTEL (15 ÉVES.)

- 20.000 lej 79217 számú kötvény Maria Foschiotte Bucuresti, Str. Nicolae Filii-  
mon No. 17.
- 20.000 lej 52845 számú kötvény Miha Florescu Bucuresti, Calea Văcărești 348.
- 20.000 lej 115851 sz. kötv. Adrian Stoescu Bucuresti, Str. Fabrica de Chib-  
rituri No. 11 bis.
- 20.000 lej 32264 sz. kötv. Ecaterina S. Serafim Bucuresti, Str. Albisoară 15.
- 20.000 lej 431 sz. kötv. Constantin G. Costescu Bucuresti, B-dul Basarab 222.
- 20.000 lej 10549 sz. kötv. Gheorghe Stanciu, mechanikus Bacău, Str. Tirului 4.
- 20.000 lej 148741 sz. kötv. Alexandru Mandi Bucuresti, Str. N. Traian No. 87.
- 20.000 lej 65198 sz. kötv. Patria Antoniu Bucuresti, Str. Spirou No. 14.
- 20.000 lej 81311 sz. kötv. Ana Munteanu Bucuresti, Str. Nucului No. 74.
- 20.000 lej 129530 sz. kötv. Eliza Romano Bucuresti, Str. Cahul No. 16.
- 20.000 lej 42203 sz. kötv. Ion Brânzoi Târgoviste, Calea Domnească No. 29.
- 20.000 lej 125209 sz. kötv. Petre Manoliu, Constanta, Str. Eternitatei No. 6.
- 20.000 lej 66333 sz. kötv. Căpitan Chiu Constantin, Constanta, la Consiliul de  
Război Div. 9-a.
- 20.000 lej 67337 sz. kötv. Florica Gh. Pilea Bucuresti, Fund. Broscăriei No. 21.
- 20.000 lej 124997 sz. kötv. Misu Bartin, tipograf Iasi, Str. Lozonschi No. 17.
- 20.000 lej 55744 sz. kötv. Elena C. Cristescu Cămpulung, Str. Brănevoeanu 40.
- 20.000 lej 81549 sz. kötv. Inginer Henin Bucuresti, Str. Poradim No. 6.
- 20.000 lej 3427 sz. kötv. Stefan Iordache Bucuresti, Str. Eleiterie Nou No. 9.
- 20.000 lej 1370 sz. kötv. Lucreția Părvu Brasov, ateierul de croitorie, Scoala  
Subof. Inf.
- 10.000 lej 450 sz. kötv. Constantin Vlădescu, Giurgiu.
- 10.000 lej 6267 sz. kötv. Boris M. Bunescu din Comuna Videle-Vlasca.

### B. DIJTÉTEL

- 20.000 lej 8430 sz. kötv. Sofia Ludovic Bokor Balint 165.
- 20.000 lej 15115 sz. kötv. Mihai Lucaei Bucuresti, Splatai Mihai Vodă, Pomul  
Verde No. 9.
- 10.000 lej 4570 sz. kötv. Căpitan Thais Stamatlare, Sighetul Marmației, Strada  
Dragos Vodă.

### C. DIJTÉTEL

- 20.000 lej 13506 sz. kötv. Căpitan Eit Ioan, Bistrita, Batalionul Vânători de  
Munte.
- 20.000 lej 13555 sz. kötv. Miron V. Damian, Căminul Gorgova, Comuna Princi-  
pele Carol, Jud. Tulcea.
- 20.000 lej 3276 sz. kötv. Gotfried Strohmaer, Cetatea Alba, Str. Regina Maria  
No. 12.
- 20.000 lej 19433 sz. kötv. Leon Grod, Bacău.
- 20.000 lej 2567 sz. kötv. Kakucsi Ludovic, Resița, Str. Carmen Silva No. 34.

### D. DIJTÉTEL

- 20.000 lej 9806 sz. kötv. Lucia Cărpeneanu, Bucuresti, Str. Cătușeanu No. 7.
- 30.000 lej 10066 sz. kötv. Iancheliv Svavolschi, Orhei, Str. Vasile Lupu.

### E. DIJTÉTEL

- 3159
- 50.000 lej 1598 sz. kötv. Ion Platou, fost Gara Crasna.

Az „ASIGURAREA ROMÂNEASCĂ” valamint az „ASIGURAREA TĂRĂNEASCĂ” elfogad TŰZ-, JŰG-, HALÁLESET-, ÁLLAT- és ÉLETBIZTOSÍTÁSOKAT  
orvosi-bizonylat alapján, leiben, nemkülönbön SZÁLLÍTÁSI BIZTOSÍTÁST is  
Isőrszagu versenyképes díjtételek mellett.

A VEZÉRIGAZGATÓSÁG.